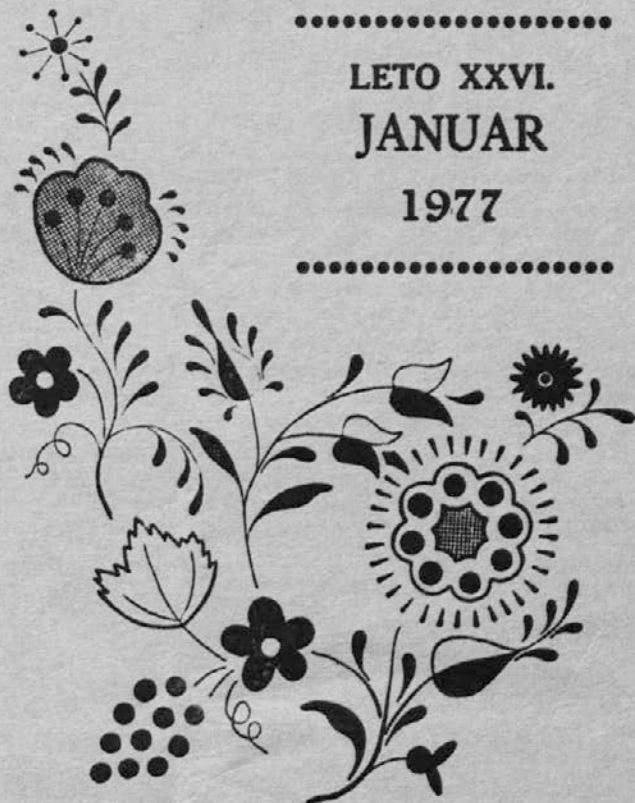

.....
LETO XXVI.
JANUAR

1977
.....

MISLI

NAROČI IN BERI !

Pri MISLIH lahko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Večina dokumentarnih knjig je v naši zalogi pošla in čakam novih pošilk. Na razpolago so **TEHARJE** (izjava prič o teharskih dogodkih 1945 — cena en dolar), **REVOLUCIJA POD KRIMOM** (dogodke opisujejo pokojni izžanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Miklavc in dr. Filip Žakelj — cena \$2.50), nedavno pa je končno dospela nova pošiljka **BELE KNJIGE**. (Izdana v ZDA prikazuje razvoj 1941—1945 ter vsebuje nad 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja). Cena knjige z dodatkom novih imen po prvi izdaji je \$6.—.

CELOVŠKE MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1977 so v Melbourne dospele že pred božičem, v Sydney pa morajo vsaki čas, če že niso. Cena vseh štirih lepih in zanimivih knjig je sedem dolarjev in ne osem, kot smo objavili v MISLIH. Če naročite po pošti, v tej vsoti poština ni vključena.

Vsaj za Melbourne velja: **Pohitite**, ker jih od skoraj 200 primerkov celotne zbirke ni ravno veliko ostalo!

GOROŠKE MOHORJEVE žal še niso dospele. Upajmo, da so vsaj že na poti . . .

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

DESETI BRAT, znano delo Josipa Jurčiča. Cena \$1.80.

LJUBEZEN PO PISMIH je napisal znani planinec v Argentini, Vojko Arko. Cena \$3.—.

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov brez poštine je \$7.—.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

BUTARA (zbirka novel in črtic Franceta Kunstlja) — cena \$3.00.

LJUDJE IZ OLŠNICE (Prekmurske črtice Franka Bükviča) — cena \$3.00.

NAŠE ŽIVLJENJE (Vzgojna knjiga dr. Rudolfa Hanzeliča) — Cena \$4.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Stefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME — cena \$1.50.

*

V zalogi imamo tudi stenski slike **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI

(THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVljen LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel.: 86 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint Pty. Ltd., 7a Railway Place, Richmond, Victoria, 3121

DAN MIRU

ZE DESETLETJE praznuje svet na pobudo papeža Pavla VI. prvi dan v letu kot DAN MIRU. Misel je lepa in splošna ter izraža željo vseh ljudi dobre volje. Nič ne izgubi na vrednosti, če jo hvalijo in ji čestitajo tudi take svetovne osebnosti, ki jim za resnični mir ni mar, ki drže "mir" svojih podanikov z diktaturo, zgrajeno na tisočih v "miru groba". Političnih kulis, diplomatskih mahinacij in hinavščine prve vrste smo danes na svetu vajeni in nas ne preseneča več. Glavno je, da znamo ceniti vsaj iskrenost, ki tako blažilno veje iz papeževih vsakoletnih besed za DAN MIRU. Ko bi vsi voditelji po zgledu papeža zares mislili to, kar izražajo z besedo in podpisi, bi svetovni položaj danes drugače izgledal...

Za geslo letošnjega DNEVA MIRU je papež izbral stavek: "ČE ŽELIS MIR, BRANI ŽIVLJENJE!" Saj sta mir in življenje v medsebojni odvisnosti: mir ščiti življenje, življenje pa poklanja miru njegovo pravo vsebino. Isti sovražniki ogrožajo mir, kot ogrožajo naše življenje, naj bo telesno ali duševno. Če z vsem svojim prepričanjem in hotenjem ne branimo življenja, do resničnega miru ne more nikoli priti. Življenje je prva in najdragocenejša človekova vrednota. Pravico in dolžnost imamo, da ga ohranimo — obe nas vežeta k boju, če je ogroženo.

Na več načinov je lahko ogroženo človekovo življenje: z vojno, z uničevanjem nerojenih in "milostno" smrtjo bolnih (evtanazija) ter z lakoto. Dodati moramo še razne druge zlorabe, ki krnijo človekovo dostojanstvo in njegove svoboščine: vse vrste brutalnosti in terorizma, fizična in mentalna mučenja, taborišča in "psihiatrične bolnišnice" političnih jetnikov, deportacije političnih nasprotnikov, suženjstvo, ugrabitve oseb ali zasedba potniških letal, človeka nevredni življenjski ali delovni pogoji, prodaja mamil in protispočetnih sredstev... Še bi lahko našteval

Ne moremo se proti enemu teh nasprotnikov resničnega miru boriti, drugega pa sprejeti ali celo uzakoniti: za zlo je treba imeti odprte oči in ga res priznati kot takega, pa naj se pojavi v kateri koli obliki. Ni važno, ali ga vsiljuje človeštvu pomehkuženi in svobode pijani zapad ali neizprosni diktatorski vzhod. Z drugo besedo: zlo je zlo, pa naj bo izrodek komunizma ali kapitalizma.

DAN MIRU za začetek leta 1977 ima torej zelo stvarne in oprijemljive naloge. Papež hoče z njim opozoriti svet na posebno razsežnost življenja in miru, kakor ga vidimo iz evangelijskega zornega kota. Življenje je vrednota in mi smo njegovi oskrbniki, njegov gospodar pa je Bog. Evangelij nas uči, kako naj to dragocenost uspešno in nepristransko varujemo v dobrobit nam samim in vsemu človeštvu. Iskrena človekova vest bo te božje nauke sprejela v celoti. Storila bo vse, da se z njimi počasi svet le prekvasi in nastopi pot trajnega miru.

Urednik

L. 26 — JAN. 1977 — ŠT. 1

VSEBINA:

Dan miru	— Urednik — stran 1
Škof Leni je pisal...	— stran 2
Solanje v Sloveniji, zamejstvu in zdomstvu	— A. L. Ceferin — stran 3
Koledniki	— Iz zapuščine p. Odila — stran 5
Ob ameriških zgledih	— Jaka Naprošen — stran 7
Polnočna molitev	— Igor — stran 7
Obisk	— Hinko — stran 8
Misli o času	— Miroslav Škufca — stran 11
P. Bazilij tipka...	— stran 12
Izpod Triglava	— stran 14
V času obiskanja...	— stran 16
Z vseh vetrov	— stran 18
Izpod sydneyjskih stolpov	— p. Valerijan — stran 20
Na svidenje pri Bogu!	— Sestra Mirjam — stran 21
Pesem	— Anči Janežič — stran 22
Kaj pravite? Stisk roke	— p. Bazilij — stran 23
Pota božja (povest-nadaljevanje)	— Srečko Selivec — stran 24
Urednikovo kramljanje	— stran 24
Naše nabirke	— stran 24
Kotiček naših malih	— stran 28
Križem avstralske Slovenije	— stran 29

Skof Lenič je pisal ...

Prekasno je prišlo to pismo za božično številko, zato ga objavljamo zdaj ob začetku leta. Naj nas ogreje toplina, ki veje iz besed škofa Stanislava Leniča. Po obisku ga domala vsi osebno poznamo, zato še bolj čutimo njih iskrenost in očetovsko skrb za nas zdomce.

Ljubljana, 10. decembra 1976

Ob praznikih Gospodovega rojstva, ob nedelji svete Družine, ki je pri nas izseljenska nedelja, in ob novem letu 1977 prihajam k vam, dragi sobratje duhovniki, ki oskrbujete duhovno naše po svetu razkropljene brate in sestre, pa tudi k vsem vernim Slovincem po svetu. Rad bi vam prinesel tople pozdrave nas vseh, ki tu v domovini mislimo na vas in se čutimo vsaj delno odgovorne za vas. Vsem Vam želim iz srca, da bi nas ti prazniki še bolj povezali med seboj.

Naj bi se najprej utrdile med vami samimi družinske vezi. Novorojeni Kristus, ki je sam hotel biti rojen v družini, naj posvečuje vaše družine. Sprejemajte ga v svojo sredo, ko se vam na različne načine približuje: po vaši vesti, po božji besedi, po dogodkih življenja, ki vam dajo misliti, po zakramentalnem in molitvenem življenju, zlasti pa še po vaši dobroti, ki jo izkazuje svojim bližnjim. Saj se prav takrat po sami Jezusovi besedi čisto gotovo srečujemo z Njim. "Karkoli ste storili enemu mojih najmanjših bratov, ste meni storili".

Ti prazniki naj bi vas povezali tudi z veliko družino Cerkve na Slovenskem. Naša Cerkev si prizadeva, da bi med nami vsemi izvedla koncilsko reformo, duhovno prenovo mišljenja in življenja. Začeli smo to prenovo s poglobitvijo našega gledanja na krst in na zakramente sploh. Pridružite se nam tudi vi z molitvijo in prizadevanjem, da bi zares vedno globlje vsi živeli iz korenin svojega krsta in iz drugih zakramentov kot pravi božji otroci. Vsi skupaj smo potujoče božje ljudstvo z istim ciljem pred očmi. Potujmo ob roki skrbne matere Cerkve in pojdimo naproti Kristusu s tem, da stalno iščemo pravo in našemu času ustrezno podobo slovenskega kristjana doma in v svetu.

Prazniki prebujajo v nas vseh spomine na našo mladost. Ti spomini so tako tesno zvezani z našo slovensko zemljo, z našo domovino. Naj vam pomagajo ne samo obujati spomine, ampak tudi krepiti ljubezen do slovenske zemlje, iz katere ste izšli. "Sveta si zemlja slovenska ..."

V letošnjem Cankarjevem letu naj nam še bolj do srca prodrejo njegove znamenite besede: MATI, DOMOVINA, BOG.

Božji blagoslov bodi z vami vsemi te dni in skozi vse prihodnje leto.

Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa z vami vsemi!

V imenu slovenskih škofov:

Stanislav Lenič

ŠOLANJE V SLOVENIJI, ZAMEJSTVU IN ZDOMSTVU

Vseposod se spreminja poučevanje šolskih predmetov, tako po vsebini kot metodah. Eden izmed mnogih faktorjev je pospešena industrializacija, ki ustvarja potrebo po novih in številnih poklicih. To narekuje spremembe v vedno bolj dinamičnih odnosih določene družbe. Novi kadri morajo biti usposobljeni z določenim znanjem in poklicno spretnostjo, ki se stalno zvišuje.

Nikdar ni dovolj močno poudarjena vloga osnovne šole, ki daje temeljno splošno izobrazbo in je priprava za poznejšo strokovno izpopolnjevanje. V šolah razvijajo umske sposobnosti in spodbujajo ustvarjalnost mladega človeka. Te funkcije so vedno podrejene družbenemu okolju. Delovanje šole je predpisano z zakoni in pravilniki, ki zrealizirajo družbeno-politične, gospodarske in socialne vidike v odnosu do skupnosti in krajevnih področij.

Pri poučevanju etničnega jezika je vzeti matično deželo, ki je glavni vir in merilo v mnogem. Namen tega sestavka je samo bežen pregled o spremembah, katerim je podvrženo poučevanje slovenščine.

Slovenščina se je poučevala stoletja nazaj. Prelomnica je bila, ko je Trubar v 16. stoletju položil temelje slovenskega knjižnega jezika. To je začetek kontinuitete slovenske književnosti. Po mestih in trgih so bile posamezne šole. Šolanje v današnjem smislu se je začelo pred sto leti, ko je bila uvedena splošna šolska obveznost. Uzakonitev pouka je razvidna po deželah:

Slovenija leta 1869 osemletno šolanje,
Hrvaška leta 1869 šestletno šolanje,
Srbija leta 1882 šestletno šolanje.

Šolanje se je uvajalo postopoma. Hitreje po mestih, počasneje na deželi. Po petdeset letih so razvidni rezultati. Nepismenost prebivalcev je bila leta 1921. po deželah:

Slovenija	9%
Hrvaška	32%
Srbija*	65%

(* Visoki odstotek nepismenosti je delno pripisovati razmeram, pod katerimi je živelo v vojnah težko preizkušeno srbsko prebivalstvo).

V nadaljnjem desetletju se je znižalo povprečje nepismenosti za celo Jugoslavijo (L. 1921 = 52%, l. 1931 = 45%). Vzrok tako počasnemu odpravljanju nepismenosti, kljub ponovnim reformam, je bil, da se uredbe niso strogo izvajale v južnih deželah, posebno po gospodarsko zapostavljenih deželah (Makedonija).

Med Slovenci je bila nepismenost odpravljena že pred drugo svetovno vojno. Skrb za izobraževanje ni bila samo zadeva prosvetnih oblasti. Različna društva in

organizacije so posredno skrbale za splošno izobraževanje.

V povojni Sloveniji je poučevanje materinščine določeno z vrsto kulturno-zgodovinskih, idejno-filozofskih in drugih dogodkov. Učni načrt zajema smotre jezikovnega pouka, ki je lasten vsakemu jeziku; njega značilnosti in zakonitosti, logično mišljenje in čut za jezik. Tako se mladina usposablja za razumevanje in vrednotenje in pridobiva na spoštovanju materinščine, znanosti in kulture. Vse to oblikuje odnos do soljudi in stvaritev človeštva.

Radikalne gospodarske in družbene transformacije v Sloveniji zadnjih trideset let pa dajejo planiran poudarek, da učenci dobijo podlago za marksistični pogled na človeka in družbo. V šolah se obvezno izoblikujejo ustrezna moralno-etična stališča za prispevanje v gradnji socialistične skupnosti. In to v skladu za izgradnjo in jačanje socialističnega samoupravljanja pod vodstvom zveze jugoslovanskih komunistov. — Pravtako skrb pristojni referenti za one jugoslovanske državljane, ki so zaposleni po industrijskih evropskih deželah kot kratko ali dolgoročni pogodbeni delavci. V zadnjih deset letih je to kar znatno število. Na delu v inozemstvu je bilo npr. v letu 1971 preko 300.000 delavcev. Od teh je bilo okoli 14.000 Slovencev.

Po drugi svetovni vojni šolanje v Sloveniji hitro napreduje. Pred dvajsetimi leti je samo ena tretjina učencev uspešno končala osemletko. Danes uspešno zaključuje šolo preko tri četrtine učencev.

S postopno vpeljavo celodnevni šol bodo odpravljeni manjdatki tako, da bo vsem učencem omogočeno nadaljevanje izobrazbe. — Celodnevno šolanje je tako organizirano, da učenec opravi vse obveznosti v šoli. Pouk se menjava z urami samostojnega učenja, prostega časa in prehrane v obrokih.

Učni načrt je prirejen na povprečnega učenca. Končni cilj pa je, prilagoditi pouk storilnosti posameznika. To se rešuje tako, da imajo učenci, ki slabše delajo, dopolnilni pouk. Posebno bistrim pa je namenjen dodatni pouk.

V primerjavi s predvojnimi predmeti so tudi spremembe. Slovenščina je ostala glavni predmet. Od skupnega fonda poučevalnih ur se uporabi dvajset odstotkov za poučevanje slovenskega jezika. Približno enako je udeležena matematika. Poučevanje srbohrvatskega knjižnega jezika pa je zmanjšano. Obvezen je samo eno leto in se ne reduje. Kdor pa ima veselje, ga lahko študira kot neobvezen predmet še nadaljna tri leta. Verouk se ne poučuje in je nadomeščen s predmetom družbeno-moralne vzgoje. — Program poučevanja se je v zadnjih letih reformiral in se odpravljuje dominacija enciklopedičnosti, pozitivizma ipd.

Nekaj statističnih podatkov zgovorno pokaže, kako veliko važnost polagajo oblasti na šolanje. Statistični podatki iz l. 1967, kalkulirano po tekočih cenah v dinarjih:

	Narodni dohodek na prebivalca	Izdatek za šolanje učenca
Slovenija	8,100	1,850
Hrvaška	5,577	1,282
Srbija	4,572	1,145

Slovenski jezik se govori in poučuje širom sveta in ustreza kulturnim potrebam Slovencev.

Tržaška, Goriška in Koroška so del narodnostnega ozemlja. Slovenci so vedno bolj pod pritiskom in niti mednarodne pogodbe jih ne zaščitijo popolnoma kot narodne manjšine. Vendar ostanejo zvesti svoji slovenski tradiciji, ki je dala toliko velikih mož. Na teh ozemljih so se ohranile osnovne in srednje šole. Poleg prosvetnih delavcev v širšem pomenu besede raste tudi rod pisateljev, pesnikov, žurnalistov itd.

Slovenščina se poučuje tudi na univerzah. V Evropi skoraj ni države, kjer se ne bi poučevala vsaj na enem oddelku.

O Slovenceh v prekomorskih deželah pa se lahko govori kot o etničnih skupinah. Raztreseni so povsod.

Največ jih je v Severni Ameriki. Naseljenci in potomci slovenskega rodu štejejo kar v stotisoče ameriških državljanov. Imajo organizirano slovensko šolstvo vseh stopenj. Slovenščina se poučuje baje na nekaj univerzah. Mnogo povojnih emigrantov si je tam pridobilo visoko akademsko izobrazbo in se uspešno uveljavljajo tudi na polju slavistike. Imajo vse, kar je potrebno za njihov razvoj. Vodijo tudi lasten etnološki institut, ki doprinaša k zavesti o tvornosti ameriške slovenske skupnosti.

V Južni Ameriki so najbolj delovni Slovenci v Argentini. Imajo svoje šole. Izdajajo v svojih založbah publikacije, zbornike, prevode. Posamezna dela izpričujejo knjižno estetsko raven, katere ostali naseljenci ne dosežejo. V glavnem so nosilci katoliške ideologije, ki je igrala v slovenski zgodovini važno vlogo.

Zgodovina slovenskega naseljenštva v Avstraliji, kot etnične skupine, se začne po drugi svetovni vojni. Avstralija je dežela razvite parlamentarne demokracije, visokega življenjskega standarda in razvojnih možnosti. Slovenščina je sedaj predmet proste izbire v srednješolskem učnem sistemu. Dinamičnost tukajšnjih razmer se lepo očituje. Pred petindvajsetimi leti se je govorilo o asimilaciji novonaseljencev. Toleranca in realistični čut javnega mnenja je sčasoma videl boljši način zadovoljevanja svojih državljanov. Vse glavne politične stranke so vzele v svoje programe princip integracije. Lahko se pa že govori in razpravlja o etničnem pluralizmu kot tekočemu problemu.

Slovenci so raztreseni po vseh avstralskih državah in težijo v tem poudarjenem urbanizmu na glavna mesta. Tako so Slovenci v Viktoriji večinoma osredotočeni

na Melbourne. — Slovenci v drugih posameznih državah ne zaostajajo in bodo kot bolj poklicani že sami pisali. Zato se omejujem v podrobnostih samo na Viktorijo.

V velikem Melbourneu so prvi organizirano začeli izseljeniški duhovniki pred šestnajstimi leti s Slomškovo šolo, danes v Kew-u. Poučevanje se začne po nedeljski maši. Istočasno je tam slovensko versko in kulturno središče. Prirejajo razne odrske nastope, počitniška letovanja in podobno.

Pri slovenskih klubih, teh je hvalevredno vedno več, se poučevanje vrši na vikend. Starši pripeljejo otroke na pouk. Sami preživijo nekaj prijetnih ur v prijateljskem pogovoru, ali v športnih igrah (balinanju). Za povezavo je važna tiskana beseda. Dve glasili izhajata že nad dvajset let. Slovenska radijska oddaja s pisanim sporodom pa je poživila zanimanje med rojaki. Vse to doprinaša zavesti za skupnost in poživilja pestrost življenja.

S poučevanjem slovenščine v okviru Education Department-a, Saturday School of Modern Languages, je storjen važen korak v smeri utrditve jezika. Priznanje slovenščine kot maturitetnega predmeta ni problem. Je vprašanje procedure, ki bo rešeno po običajnem postopku, ko bo izvršena splošna reorganizacija in finalizirana po višjih forumih.

Število študentov in zanimanje staršev bo odločilne važnosti. Primerno sodelovanje bo osnova za ostvaritev nadaljnjih ciljev za kulturno afirmacijo slovenskega življa v sklopu Avstralije. Razvoj naprej bo sčasoma uvedba slovenske šolske radijske oddaje, kot jih imajo ostali večji jeziki. Vprašanje slovenščine na eni avstralskih univerz je vprašanje časa. Javnost naj bo prepričana, da poučevanje ne bo samo predmet samovoljnega ukvarjanja kakih ambicioznih akademikov. Upoštevati bo konstruktivno mnenje in sodelovanje vseh prizadetih. Poučevanje mora biti v skladu s kulturnimi interesi etnične grupe v sklopu celotnega državnega sistema. Vse drugo pomeni vsiljevanje, ekstravaganca tujcev in podcenjevanje.

V februarju bodo odprta šolska vrata za vpis. Učencem je zagotovljeno pod vodstvom Education Department-a šolanje, ki je v sedanjih pogojih še najboljše oblika poučevanja slovenščine za srednje šole. Tudi za začetni učni material je poskrbljeno. Učili se bodo iz slovenskih učnih knjig. Jezikovne vadnice in slovarji so iz Slovenije, berila večinoma iz Trsta, dvojezični učbenik pa iz USA. Odgovorni ljudje so šli povsod na roke in je hvalevredni dokaz, da jezik ob dobri volji družji. Sčasoma se bodo tukaj sestavile kakšne slovenske učne knjige, ki bodo prilagojene našim avstralskim razmeram.

Dandanašnji učenci se z učenjem slovenščine vzgajajo v morebitne jutrišnje voditelje, ki utegnejo vplivati na nadaljno usodo slovenske etnične skupine. Šola in učenci so važen del naše družbe, ki je vredna truda.

A. L. CEFERIN

KOLEDNIKI

Iz zapuščine P. ODILA

KOLEDNIKI so Slovenci — vsaj nekdaj so bili — beseda "kolednik" pa ni slovenska. Latinska je in ima isti izvor kot beseda "koledar". Koledniki so bili pevci, ki so s pesmijo na ustih hodili okrog vseh srečo. Ponekod so jih kratko imenovali kar pevce ali pesmarje: prepevali so od hiše do hiše.

Kazločujemo božične, novoletne in kolednike treh kraljev. Ponekod je koledniška doba trajala od božiča do svečnice. Pred stoletji pa so koledniki pričeli s svojimi nastopi že takoj po prazniku svetega Miklavža in jih tako raztegnili od pričetka adventa skozi ves december in še januar.

Včasih so koledniki hodili okrog že čez dan, ponajveč pa ob večerih, ko so bili ljudje doma. Peli so včasih leto za letom iste pesmi, drugič so jih sestavljali sproti. Dostikrat so imeli s seboj tudi godce. Na splošno je koledovanje imelo verski značaj in povečini so ga imeli v zakupu cerkveni pevci. Zato so tudi pobirali darove za cerkev. V gornji Savinjski dolini so še v najnovejšem času zbirali za sveče, če že drugega ne. Na novega leta dan in na predvečer svetih treh kraljev so svoj obred začenjali v cerkvi. Če so imeli s seboj godbo, je tudi ta prišla z njimi v cerkev. Bilo je kaj primerno, saj so koledniške pesmi vse nabožne, polne verskih motivov.

Dostikrat so imeli koledniki tudi posebno obleko. Največkrat so se oblekli kot sveti trije kralji, na palci pred njimi jih je vodila svetla zvezda. Včasih so prišli pri svojih obiskih prav v hišo, največkrat pa so menda ostajali zunaj in tam opravili svoje obrede. Svetlo zvezdo so dvignili pred okno in zapeli svoje "podoknice". Družina jih je opazovala skozi okno ali pri vratih. Gospodar je imel nalogo, da stopi ven in kolednike obdari.

Zelo pomenljive so pesmi, ki jih poznamo kot "koledniške". Na primer tale:

Mi smo prišli pred vrata,
da bi bila božja in zlata.
O Marija, o Marija!
Novo leto je v deželi,
bodi Jezus ti pri nas!

Ali drug primer:

Je žalost prevelika Device Marije,
se ji v srce smili njeno ljubo Detece.
Je celo, še nedolžno,
staro šele osem dni,
pa mora že trpeti, preliti svojo kri.

Eno srečno novo leto vsem skupaj želimo,
zato ker mi ne vemo kdaj umrjemo;
zato pa moramo biti pripravljeni vselej,
če hočemo zadobiti nebeških veselj.

Ko so koledniki prosili darove, so vedno izrekli željo, da bi bil vsak darovalec poplačan:

Dajte nam klobasice
— Bog obvaruj vaše prašiče!
Dajte nam malo boba
— Bog obvaruj vašega vola!
Dajte nam malo leče
— Bog vam daj veliko sreče!...

Hišnemu očetu so darovali v pesmi "rdečo gavtrožo, ki je sam nebeški Oče". Materi "belo lilijo, ki je sama prečista Devica". Fantičem so dali "zeleni rožmarin, ki je Jezus, Marijin Sin", dekličem pa "nageljce, ki pomenijo božje angelce". Duhovniku so pred župniškimi vrati v pesmi poklonili "belega golobčka, ki je sam tolažnik Sveti Duh"...

Po takih pesmih se je srce moralo omehčati in koledniki so dobili veliko darov. Za počasne in morda trde darovalce pa so imeli koledniki pripravljen poseben opomin:

Če mislite kaj dati, dajte hitro,
da ne bo treba predolgo stati
in na sneg primrzovati...

Kjer so koledniki prišli kot trije kralji, so se tudi predstavili s pesmijo. Tu je ena izmed mnogih ohranjenih:

**Mi smo sveti trije kralji:
Gašper, Miha, Boltežar.
Gašper jezdi najnaprej,
ker za pota dobro vej.
Smo prišli Jezusa počastit,
in se mu lepo priporočit.
Mi vam voščimo novo leto:
pri družini, pri živini
srečo Bog vam daj,
po smrti pa sveti raj!**

Za spomin na svoj visoki obisk so trije kralji napisali na vrata zečetne črke svojih imen: G + M + B, zraven pa še novo letnico. Kredo in tudi kadilnico so imeli s seboj. Da bi bil vtis še večji in verski zna-

čaj koledništva še bolj poudarjen, so ponekod koledniki nosili s seboj tudi jaslice. Na tri "svete večere" so po vseh hišah imeli hišna vrata odklenjena in pred jaslicami luč, da so koledniki imeli že vnaprej povabilo za neoviran vstop.

Po nekaterih krajih so koledniki vprizarjali tudi pravo božično igro. Prišli so kot pastirci in zapeli. Petem so zaspali in nastopila sta Marija in Jožef z Detetom, ki sta ga položila v jasli. Nato je angel zbudil pastirje, ki so takoj poklekli in počastili novorojeno Dete. Zdaj so se pojavili še trije kralji in skupaj s pastirji zapeli božično pesem, večkrat tudi v dveh zborih: kralji naprej, pastirji pa so jim odpevali.

Da, prelepe so bile te navade, ki si jih je slovenski narod ohranil skozi dolga stoletja. Ali se bodo — vsaj tu in tam — še dedovale iz roda v rod?

Spomenik IVANA CANKARJA, odkrit dne 19. decembra 1976 na sydneyski Triglavski zemlji. Cankarjevo podobo je izdelal ljubljanski akad. kipar Zdenko Kalin, načrti za celotni spomenik pa so delo ing. Ivana Žigona. Odkril ga je bivši Prime Minister E. G. Whitlam, M.P., ob častnih gostih zastopnikov Jugoslavije v Avstraliji in zastopstva iz Ljubljane (kjer Cankar celo v letu proslav stoletnice ni dobil zaslužnega spomenika).

— Iz zapiskov kronista

OB AMERISKIH ZGLEDIH

OSEMINSEDEMESET LET že izhaja clevelandška "Ameriška domovina". Precej drugih slovenskih časopisov in listov v Združenih državah ameriških se je v teku dolgih let rodilo in umrlo. Ta dnevnik pa je vztrajen in na njegov konec za enkrat še kar nič ne kaže. Ko mi ga pošta prinese po nekaj števil skupaj, jih skoraj pobožno prelistam. Iz njih veje starost našega ameriškega življa, ki zasluži spoštovanje. Iz marsikaterega članka pa diha tudi toliko mladosti, da te prijetno preseneti. Poročila in priznanja mladim ljudem, v Ameriki rojenim, ki jim slovenstvo ni prazna beseda. Dokaz so, da delo za izseljenski narod le ni zaman, četudi je težko in nevhvaležno, da bi včasih kar vrgel puško v koruzo in se zabubil vase. Tudi pri nas v Avstraliji.

Nedavno sem bral vabilo k nastopu KRESA, clevelandške folklorne skupine. Karel Mauser ga je napisal. O KRESU pravi, da "ni samo družba mladih ljudi, ki ljubijo ples in simbolično izražanje želja ter hrepenenj, ki polnijo človekovo srce". Imenuje jih "glasnike starega sveta z vso romantiko, ki je bila tako svojsko naša", in pa "občudovalce novega, ki odpira svoja obzorja, ki jih mi nekoč nismo poznali, ko maj slutili". V članku nadaljuje: "...Mislim, da je prav prinašanje starega v zmehanizirano dobo, v kateri živimo, velik doprinos teh mladih ljudi, ki so se zbrali v KRES. Čeprav starega sveta, v katerem smo nekoč še mi živeli, nikdar od blizu niso gledali, čutijo vendar, da obstaja neke globoko v duši vsakega slovenskega človeka. Tudi v njih. Zavedajo se, da bogati tudi nje, da jih postavlja v iskrene pričevalce tiste domačnosti in tiste preprostosti, ki jo mi stari ne moremo več prav izraziti... Verujem v mlade ljudi, ki še spoštujejo

staro lepoto. Dokler jo bodo, bodo bogatili sebe in nas".

Ob srebnem jubileju clevelandskega pevskega zbora KOROTAN pa beremo v uvodniku "Ameriške domovine" tudi tole: "...Sedaj prepevajo v Korotanovem zboru že otroci prvih pevcev in pevki; mladi rod je prevzel tam, kjer je starejši začel izpregati. Kako prijeten, kako vesel in ponos vzbujajoč je pogled na te mlade ljudi, polne veselja, življenja in podjetnosti!..."

Temu poročilu je newyorški Slovenec dr. Zdravko Kalan dodal "pušljice Korotanu", kot je zapisal: "...V zboru so sami mladi ljudje, rojeni tukaj, drugi rod in vendar tako slovenski! Slovenska pesem in petje jih družita, slovenska zavest se ohranja iz roda v rod. O, da bi še peli 25, 50 let... Na mnoga leta!"

Dr. Kalan v članku tudi ugotavlja, da slovenščina te mladine ni le odrska, priučena za nastop v petju. V Filadelfiji na evharističnem kongresu, kjer je pel tudi Korotan, je z dvema članoma prišel v stik. "Govorila sta z menoj v lepi, brezhbitni slovenščini, kakor bi pravkar prišla iz Slovenije. Pa je še videla nista!..." Srečal je tudi druge ter doživel isto. Nič čudnega, da je v navdušenju ob tem napisal: "...Če bi imel naslove staršev teh mladih ljudi, bi jim takoj po Filadelfiji pisal in čestital, ker so svoje otroke vzgojili v tako zavedne Slovence..."

Mlada je naša slovenska skupina v Avstraliji. Ali bo sploh doživela starost? Ali pa bo — z nekaj častnimi izjemami — končala že s prvim mladim rodom? Menim, da bi bilo škoda za nas in zanje, saj res lahko "bogatijo sebe in nas". Da, tudi sebe!

JAKA NAPROŠEN

POLNOČNA MOLITEV

GOSPOD! KO SE DAN POSLAVLJA IN PRIHAJA DAN,
SE POSLAVLJAM TUDI JAZ IN TE POZDRAVLJAM.
V TVOJO BOŽJO DLAN POLAGAM TEŽO DNEVA,
IZ TVOJIH ROK SPREJEMAM BREME NOVEGA DNE.
MISEL UGAŠA Z ZVEZDO VEČERNICO
IN SE BUDI V ZARJI DANICE.
ČAS UMIRA ZA VEČNOST,
ZEMELJSKE MEJE SE GUBIJO V NESKONČNOSTI.
NEMINLJIVI IN NEOBSEŽNI BOG!
MOLIM TE V TEJ MINUTI, KER VERUJEM V VEČNOST;
POKLEKAM NA TA PROSTOR ZEMLJE, KER VEM,
DA JE V TVOJI OBLASTI VESOLJSTVO.
SPREJMI V SVOJ MIR NEPOKOJ MOJE DUŠE,
IZBRIŠI MOJO SLABOST V MOČI SVOJE BOŽANSKE VOLJE.
IZMIJ MI KRIVDO V VEČNIH STUDENCIIH SVOJE MILOSTI,
UTOPI ME V SVOJI LJUBEZNI NA VEKOV VEKE. AMEN.

IGOR

Obisk

HINKO

MED MNOŽICO, ki se je prerivala po pločniku, ga je Janez zagledal. Ni mogel verjeti svojim očem. Močni brki so delno zakrivali izsušeni obraz, a globoke, žive in predirne oči pod močnimi obrvmi so pritegnile vso pozornost. Klobuk širokih krajev in kravata ter oguljena obleka izpred prve svetovne vojne — vse to ni motilo prav nikogar na sydneyjski glavni cesti: danes je čas mnogotere čudne mode.

“Nemogoče!” je skoraj glasno vzkliknil Janez, ko je šel mimo njega. Za trenutek je kot ukopan obstal, nato pa se je zavrtel na peti in mu sledil. Prerival se je med hitečimi ljudmi in butal ob ramena, da ga je dohitel.

Ko je bil ob njem, sta se prav od blizu zazrla obraz v obraz. Da, bil je on — Ivan Cankar.

“Kaj ste res vi?” je Janez skoraj izjecljal v presenečenju.

Ustavila sta se.

Cankar se je nekam poredno namuznil in mirno odgovoril: “Prvi Slovenec, ki me je spoznal, pa sem jih že precej srečal v Sydneyu. In tikaj me, če si še narodno zaveden, saj danes sem narodova last”.

“Vendar... Kako...”

“Nič ne vprašuj, kaj delam tu toliko let po smrti! V Avstraliji sem le za nekaj časa, a z dušo in telesom. Menda mi ne boš po stari slovenski navadi zavidal, da mi je Bog dal za stoletnico rojstva to posebno milost...”

“Saj ne morem verjeti...”

“Kakor hočeš! — Grevu na kozarec piva? Če boš plačal, seveda...”

Pri pivu sta se razgovorila. Da, res je bil Ivan s Klanca. Isti neupogljivi Ivan, ki je gledal v globino krivic in hinavščine ter ni znal molčati ob njih. Prav nič se ni spremenil. Vsak njegov drugi stavek je bil iz njegovih pisanih del, ki jih je Janez poznal. Pa je vsaka beseda prav tako sodila v današnji vsakdanji pogovor kot v razmere takrat, ko jih je Cankar zlival na papir v gostilni na Rōžniku ter z njimi rojakom prebujač vest. Le da je Cankar danes videl vse širše in globlje ter je predobro vedel tudi o razmerah v letih po svoji smrti in prav do danes. Še naše avstralske razmere je za čuda dobro poznal: slovenske mislim, saj o drugih se z Janezom nista menila. Prav nič novega mu ni bilo treba povedati in Janez je imel občutek, da je hotel avstralskim Slovencem s svojim obiskom dati poseben opomin. Ob Janezovih odgovorih se je Cankar nekajkrat raznel in iz ust so mu prišli glasno kipeči stavki: “Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje! Gospodar se menja, bič pa ostane vekomaj, ker je hrbet skrivljen, biča vaje in željan...” Janez ga je komaj miril, saj so se drugi pivci radovedno ozirali in se začudeno spogledovali, kaj pomeni ta tuja razburjena govorica...

Pozen večer je že bil, ko je Janez spremil Cankarja proti njegovemu stanovanju. Ivan se je globoko zamislil, ko mu je spotoma pravil, da bo o njem obvestil prireditelje odkritja njegovega spomenika. Zavila sta v ozko vijugasto ulico starih hiš tam v bregu Paddingtona.

“Vsaj na klancu sem, kakor doma na Vrhniki...” je še dejal Cankar in izginil skozi večna vrata. Kmalu je v oknu podstrešne sobice zagorela luč.

*

Zadnja seja pripravljalnega odbora je bila v teku, ko je med člane bruhnila Janezova novica, da je Cankar v Sydneyu. Smejali so se ji in novičarja pošiljali v Parramatto. Toda nekam preveč prepričljivo in jasno je govoril Janez in poznali so ga kot treznega moža. Končno je bilo sklenjeno takole: Pepe naj gre in potem poroča o čudni zadevi. Če je res, naj Cankarja seveda povabi na slavo...

Z občutki negotovosti se je Pepe vozil proti Paddingtonu. Skoraj si je želel, da bi poročilo ne bilo resnično. Poznal je Cankarja iz njegovih del: mrtvemu lahko viješ misli po svoje — živega se je bal. Pogledal bo v dušo, kulis za njega ne bo . . . In če pristane na soudeležbo slavnosti odkritja spomenika njemu na čast, bo to pravi polom, ki ga preprosti ljudje niti ne slutijo. O tem je bil prepričan. Cankar bo povedal z vso jasnostjo kar misli in se bo povablencev po cankarsko privoščil . . .

Morda bi bilo bolje napraviti pot k njemu šele po nedelji odkritja, si je mislil Pepe. Toda sprejel je neljubo nalogo. Le upanje mu je še ostalo, da se je Janezu zmešalo in Ivana s Klanca ne bo našel.

Stopal je po ozkih škripajočih stopnicah, obstal pred vratmi in plašno potrkal.

"Naprej!" se je oglasilo in ko je odprl vrata, je ostrmel.

Božja resnica! V revni podstrešni sobici je ob polomljeni mizi sedel — Ivan Cankar. Edini okras stene je bila podoba Marije Pomagaj, ki jo je Ivan svoj čas naslikal znani osebi za Brezje: Mariji v zahvalo. Svečka je brlela pred njo in osvetljavala dokaj temni prostor. Na mizi je stala vaza s šopkom belih krizantem in pred Ivanom polprazen kozarec.

"Vedel sem, da boš prišel . . ." je dejal počasi Ivan in se na prišleca komaj ozrl. Njegovi suhi prsti so se igrali s kozarcem.

"Torej je res . . . V Avstraliji ste . . ." je začel Pepe.

"Si", ga je popravil Cankar. "Danes sem narodova last. Naj dodam, da zato še ne režimska. In ne vprašuj, kaj delam tu toliko let po smrti!..."

"Pa vendar! . . . Človek bi mislil, da bi si za takle izreden obisk izbral domovino . . ."

"Dano mi je bilo na izbiri — izbiral sem po srcu. Žalosti mi je dovolj . . ."

"Kaj ne . . ."

"... ljubiš domovine? — si hotel reči. Vem, da nisem edini v Avstraliji, ki nanj leti ta krivični očitek. V življenju sem te besede komaj požrl in so me najbolj udarile. Pa dobro veš, da sem ljubil in še ljubim domovino bolj kot vsi 'narodnjaki', ki se vdinjajo režimu. Kljub temu

nisem šel domov na obisk. Nekdaj sem napisal: Za mučenca nimam veselja, za junaka ne daru. Res bi si ne želel priti za stoletnico v zapor in pred sodišče kot 'protiljudski element', ker bi sredi Ljubljane povedal kar mislim . . ."

"To pa menda že ne . . ." je Pepe zaradi lepšega ugovarjal.

"Tako praviš, pa svojim besedam ne verjameš. Odkritosti želim, Pepe! — Nisem kriv, da hočejo danes iz mene narediti marksista in da so v revoluciji po meni imenovali brigado. Ko bi mi bilo dano živeti do tistih groznih let, ne vem, kako bi jo zvožil. Najbrž bi me sami likvidirali, ker bi krivicam ne molčal. In če me ne bi ubili, bi po žalostnem koncu bežal — kakor si ti. Po Vetrinju bi se potikal — kot si se ti — in po taboriščih, dokler bi me prav na koncu ne sprejela Avstralija. Prej bi kam drugam najbrž ne uspel, ker bi se tako ali drugače zameril taboriščnemu vodstvu . . . — No, vsaj domov bi me kot civilista ne vrnili v tistem maju — ti si takrat nosil uniformo in preklemano srečo si imel, da nisi bil med dvanaajstimi tisoči vrnjen in ubit v Rogu. Zgodbo, ki jo skušate nečastno pozabiti, poznam do potankosti. Kar sem videl z očmi, s srcem in razumom, nisem zatajil . . . — Človek, povej, kako si živel, komu živiš . . ." so zablskale Ivanove prodirajoče oči.

Pepe se je zmedel in ni vedel kaj reči. Skoraj ga je bilo sram.

"Vem, kaj si misliš v zagovor: časi so se spremenili . . ." je nadaljeval Cankar. "Da, čas odpušča, a pozabe ne sme prinesiti — nepopravljena krivica boli tudi po stoletju. Narod si bo sodbo res pisal sam, ko bo smel in mogel, a vetrnjaki mu pri tem ne delajo uslug. Iz zla je rojeno preračunano mehčanje, kateremu solzavo in klavrno nasedate. Kaj si slep, Pepe? Bič je bič, pa ga ovij v svilo in pokaj s smehljajem! . . . Kar je nastalo, ni tisto, o čemer sem svobodno sanjal in svobodno govoril in za kar sem se boril s persom . . ."

"Pustiva to!" se je znašel Pepe. "Zdaj proslavljamo tebe in spomenik smo ti postavili. Prideš k odkritju?"

Cankar se je trpko nasmehnil in dejal predse: "Kdo ga bo odkrival? Kdo bo med slavnostnimi gosti? — Človek, povej, komu živiš? . . ."

Pepe je odmolnil in debelo požrl. Cankar pa je že nadaljeval: "Nihče, ki je že kdajkoli nosil frak, nima pravice odkrivati mojega spomenika! Izbrali bi preprosto slovensko mater in slovenskega delavca žuljavih rok, pa bi mi bilo v zadovoljstvo! — In pa: kaj me res niste zmožni proslavljati sami, čisto in lepo, kot bi me še pred nekaj leti? Takrat ste mi bili pri srcu, ker ste hodili ponosno vzravnani. Vsi, prav vsi bi se zbrali kot ena družina — svobodnjaki pete celine, oropani domovine. Poglej si v dušo in odgovori po vesti: Kdo je to vaša družina razbil in čemu? Le gostite brez mene zstopstva tistih, ki so vas v tisočih iz rodne grude pognali po svetu! Domovina ni režim in režim ni domovina! Res malo mojega duha imate, Pepe! Znano mi je: še zastave so vam prinesli v dar za to slovesnost. Ne reci, da meni v čast in vam v ponos! Pepe, moja zvezda hrepenenja, a kateri sem nekda pisal, je drugačna in vodi drugam . . ."

Pepe je iskal besed, pa jih dolgo ni našel.

"Vsekakor, Ivan: svečanost bo narodna in kulturna, nič polit . . ."

"... Nisem za klovna rojen, sem nekoč zapisal in to ti zdaj ponavljam", ga je hitro in ostro prekinil Cankar. "Slep nisem bil nikoli, pretvarjati se nisem znal in se tudi danes nočem. Tista zarja narodne kulture, o kateri sem svobodno sanjal in svobodno pisal nekda, še ni vžšla. Jaz pa še vedno poslušam dleto, ki kleše granitni temelj novi zgradbi. Enkrat bo stala, četudi danes huje kot kdajkoli izpodbijajo dleto in svobodno graditi ne puste. Kadar napoči tisti dan, bo prerojeni narod pobral iz blata pohojeno ubogo krizantemo, očistil jo bo ter jo shranil s hvaležnim spoštovanjem, za spomin na grenkobno preteklost. Pepe, danes je naša narodna kultura vprežena v čuden voz, ki ga prečudno tajš, obenem pa pomaga vleči. Tovariški objemi — si res ponosen nanje? Cankar ni petelin na strehi . . ."

Nastala je mučna tišina.

"Vseeno, Ivan s Klanca", je Pepe znova začel, "povabljen si. Ne bilo bi lepo, če bi bil tako blizu, pa ne med nami . . ."

"In če ne pridem, potem . . . potem bo spet padel očitek, da — 'ne ljubim domovine'. . ." se je Cankar zopet trpko nasmehnil. Zamislil se je

za nekaj trenutkov, pobobnal s prsti po mizi, nato pa počasi dvignil kozarec k ustom in ga izpraznil. Potem se je zazrl v Pepetov obraz: "Prav! Med vami bom! Toda — glavni govor bo moj!"

Pepetu je zastala sapa. Neukrotljivi Cankar, vse bo pokvaril: povedal bo zbranim prav to, kar misli in mu leži na srcu. Odkril bo maskirani voz, vse visoko doneče besede govornikov bodo pred njim prah in pepel . . .

"Ne, ne, Ivan s Klanca! Spored smo že mi pripravili. Naš cilj je bratstvo in edinstvo, sožitje in kulturna povezava . . ."

"... na račun domovine in njene svobode . . ."

"... in pozaba krivic . . ."

"... celo današnjih, ne le tridesetletnih . . ."

"... Za narodov blagor gre! Čas je danes drugačen — tvoj govor, Ivan, bi bil zastarel . . ."

Cankar je dostojanstveno vstal in se prezirljivo nasmehnil: "Vedel sem, da boš tako odgovoril. Vsaj ustrašiti si se znal iskreno, Pepe! Ne boj se: ne bo me med vami . . . Za hlapca nisem rojen. Moje koleno ne uboga, pa če mu sam ukažem. Tudi ne za tvoj 'narodov blagor' . . ."

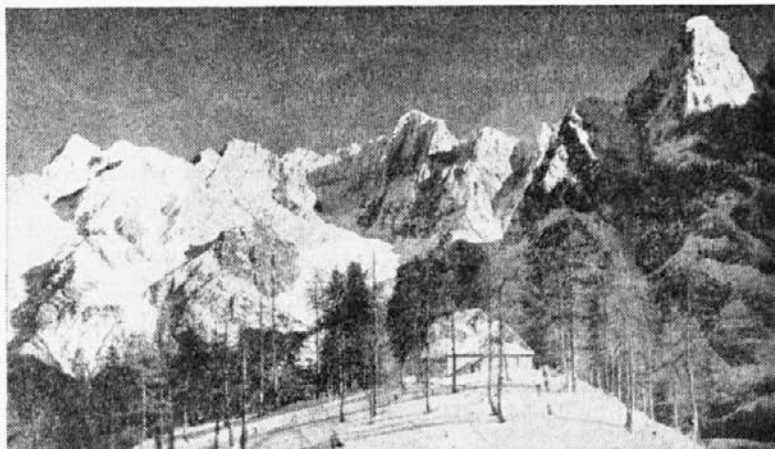
Vzravnano je stopil k vratom in jih odprl. Prepih je potegnil, da je zatrepetala lučka pred Brezjanko na steni.

Pepe je bled in brez besed stopil na hodnik. Ko se je spuščal po ozkih stopnicah, je za seboj zaslišal še Cankarjev pozdrav: "Mati, domovina, Bog! . . ." Nato so se vrata sobice zaprla . . .

*

Nihče na proslavi ni zvedel, da je bil Ivan s Klanca v Sydneyu in da se je ponudil celo za govornika. "Narodov blagor" je zahteval molk. Ljudstvo je bilo ganjeno nad tovariškimi besedami ob proslavljanju stoletnice in odkritju spomenika. Zastave so plapolale. Srca so kipela narodne zavesti; tako zelo, da večina ni opazila, kako je Kultura povlekla težko natovorjeni voz spet za nekaj korakov. Nekdo se je pri tem smejal in pokal z bičem po njenem upognjenem hrbtu, da se je izmučena zgrudila na kolena.

Sicer pa Cankarja tedaj ni bilo več v Sydneyu. Na vratih njegove podstrešne sobice v Paddingtonu je bil pritrjen listič z njegovo izrazito pisavo: Odšel na kratek obisk v Melbourne, preden zapustim to klavrno hlapčevsko zemljo za vedno . . .

Zimski motiv z naših planin: sonce in senca

Misli o času

NE, TO NISO misli za lahko noč. Prej so to misli za dober dan, ko se človek že dodobra otrese jutranje zaspanosti in ko ga utrujenost še ne upogiba kakor nasilni zaleti vetra škripajoče veje dreves. Ne moremo si privoščiti udobja, da bi vedno samo trgali rožice in samovšečno otresali rosne kaplje z vitkih telec jutranjih trav. Včasih pridejo tudi dnevi, ko utrujeno gajmo skozi zavratne nanose in hropeč iščemo prijazno zavetje. Stresa nas mraz, rezilo burje neprijetno gloda v razbolele kosti. Z desne grozeči previsi sten, z leve pogoltna žrela prepadov. Takšno je življenje. Pomlad, poletje, jesen, zima... Čas je zdravnik in rabelj, darovalec in tat.

Vse to je čas.

Kako so neki prednamci gledali na čas? Mislim tisti, zgubljeni v mraku davnin, o katerih nam ne poročajo ne knjige ne kamni.

Za to škoda besed. Samo eno je verjetno: Bali so se ga, kakor se ga bojimo mi; nemočni so tipali za začetki in razočarani ugotavljali, da nimajo nobenega "znanstvenega" zagotovila, da bo ta neusmiljeni človekov spremljevalec izgovoril svoj amen človeku v prid.

Ta neizprosnost, ta ledena nepodkupljivost časa! Len in naveličan čakam, da se bo sklonil k meni in dejal: "Zdaj pa počij, zate bom delal jaz!..."

Kakšen nesmisel! Čas vendar ne dela. Preprosto daje se mi, da ga uporabim v svoj prid ali škodo. To je čas. Gluh je za vsako prošnjo, vzvišen nad vsako podkupnino. Samovšečen je v svoji neizprosni radodarnosti, nikoli pa ni razsipen.

Pusti, da ga polagamo v razpredelnice.

Čas. Ta shramba upanja in brezupa, veselja in bolečine.

Tako smo ga razklali v obdobja, razsekali v tisočletja, razrezali v leta, razcefrali v dneve, zdrobili v sekunde. A on je nad vsem tem, edinstven in neopredeljiv. Ima svoj začetek in konec, zapečaten v temno nedostopnost.

Dovoli, da v njem gradimo in podiramo, ustvarjamo in ničimo, zorimo in venemo. Pri vsem nam je pomagatelj, hlapec nikoli. Dan nam je, da ga uporabljamo ali izrabljamo, da v njem dalamo ali lenarimo. Čas ne dela, delamo mi v času. In v času ter izven časnosti za nas dela Bog.

Zato se tudi ob vstopu v novo leto, v to novo režino časa, ne sprašujem, kaj mi bo v tem letu prinesel čas. Bolj pravilno je vprašati se, kaj mi je v tem letu namenil Bog in kaj mislim s tem letom ukreniti jaz. Življenje je pretesno, da bi si mogel dovoliti udobje, zgolj čakati na radodarnost slučajnosti.

Vesel sem. Notrajnost mi izpolni toplota, ko pomislím, da je ta neizprosni, mrki čas vendarle smiseln. Takšen postane v luči mojega krščanskega verovanja. Smiselnega je napravil Bog, ko je stopil v brzico zgodovinskega dogajanja. S smelim Kristusovim zagotovitvijo, da nas bo Oče vzel k sebi, kjer bomo večno živeli srečni, se grozljiva zavesa časa pretrga in pred nami se radodarno zablešči svetla večnost. Tempeljsko zagrinjalo se je pretrgalo na dvoje. Prej nedostopno "Presveto" postane dosegljivo nam, jetnikom časa. Čas nenadoma zgubi svojo pošastno krinko. Čeprav imamo ljudje vsak svoj začetek v času, nam izničenje v njem ni namenjeno. Človekov dozdevni konec je v resnici začetek nečesa mnogo lepšega, neslutnega.

O milost! Takšne velikodušnosti je zmožen samo Bog!

MIROSLAV ŠKUFGA

10. januarja 1977

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● Lepše noči si ne bi mogli misliti, kot smo jo imeli za letošnjo polnočnico na prostem. Zato pa je bilo tudi udeležencev nad tisoč. Jaslice v votlini so žarele v lučkah. Zarela pa so tudi srca vernikov, saj je bilo kar precej ur spovedovanja in zelo veliko obhajil. Tega sem kot duhovnik najbolj vesel. Tudi ostale maše božičnega dneva, nedelje po božiču in novoletnega praznika so bile dobro obiskane. Le žal da nam za prvi dan leta vreme ni bilo naklonjeno in nismo mogli imeti maše na prostem pred jasicami.

Glede polnočnice bi pa le rad še nekaj omenil: zbiranje nekaterih na igrišču za cerkvijo ali med cerkvijo in Baragovim domom še ni udeležba pri polnočni maši. Še najmanj, če sta razgovor in smeh tako glasna, da motita duhovnika pri oltarju kakor vernike, zbrane pri bogoslužju na dvorišču pred votlino. Prejšnja leta so tam postajali nekateri starejši, letos je njihov zgled potegnil žal mladino, ki je bila tudi glasnejša in drznejša. To se ne sme več ponoviti, ker nam ne dela časti! Kdor nima namena priti k bogoslužju, naj ostane doma, pa bo vsem resnim vernikom napravil uslugo!

● Zahvaljujem se vsem, ki ste kakor koli pomagali pri našem skupnem praznovanju božiča. Prisrčna zahvala tudi za božični dar k vzdrževanju verskega središča: božične kuvertice so prinesle slovenski cerkvi

res lepo vsoto 2.927 dolarjev. Bog naj vsem dobrotnikom stoteto povrne!

● Naša statistika za preteklo leto nam pove tole: Krstov smo imeli pri nas 78, porok 29, maziljenj bolnikov je bilo podeljenih 14, pogrebov pa je bilo 17. Prvo obhajilo je prejelo z našo pripravo enajst oseb, med njimi ena odrasla. Obhajil je bilo v slovenski cerkvi v teku leta podeljenih med devet in deset tisoč. Te številke res ne povedo vsega obširnega dela, so pa po svoje tudi zgovorne. Zlasti števila obhajil je naša melbournska narodna skupnost lahko vesela: lep znak je, da hočemo duhovno živeti.

● V začetku decembra je dospel med nas za nekaj tednov g. Ciril Turk, izseljenki duhovnik rojakov v Stuttgartu in okolici (Nemčija). Obiskal je svojega brata Jožeta, ki živi v St. Albansu in ga je že dolga leta vabil v Avstralijo. Tudi midva se poznavava še iz vojnih let, ko sva bila še oba mladoletnika. Z njim je prišel iz Nemčije tudi rojak Jože, doma tam nekje pri Celju (priimek pa ima tako kratek, da se ga nikakor nisem zapomnil).

G. Ciril nam je povedal marsikaj iz življenja rojakov po Nemčiji in naših preizkušanih bratov na Koroškem. S seboj je prinesel tudi zvočne ter barvne filme lasne izdelave, ki so nam govorili še bolj zgovorno kot njegova beseda. V njih se je g. Ciril pokazal pravega filmskega mojstra. Prihodnjič bom o tem kaj več povedal — v tej številki mi je zaradi šolskega oglasa zmanjkalo prostora.

G. Turku se zahvaljujemo za vso pomoč, saj je pomagal tudi s spovedovanjem in pridigo. Tudi vabilu na slovensko oddajo 3EA se je rad odzval ter dal na vprašanja naših dveh napovedovalcev Helene ter Ivota nekaj zanimivih odgovorov. Želimo mu med rojaki po Nemčiji obilo verskih in kulturnih uspehov ter upamo, da bo iz svojega obiska med nami odnesel najlepše spomine.

● Skoraj smo računali, da nam je smrt v decembru prizanesla s svojim obiskom, pa smo se zmotili. Na zadnji dan leta, 31. decembra, je v hospiciu za umirajoče v Kew (Caritas Christi) umrl po dolgoletni bolezni RUDI TOMINC. Okrog devet let ni mogel ne hoditi in ne govoriti. Pokojnik je bil rojen 28. avgusta

Greyfriars,
Mt. Eliza,
kjer uživa
naša mladina
ves januar
prijetne
počitnice
ob morskimi obali . .

1929 v Hrušici. V Avstralijo je došel iz Italije leta 1957, tri leta kasneje pa se je poročil z Gentilo Pinti, italijanskega rodu. Imata enega, zdaj petnajstletnega sina.

Maša zadušnica je bila 4. januarja v župni cerkvi v Fawknerju, kjer je družina živela. Sledil je pogreb na pokopališče v Carltonu.

Iskreno sožalje dolgo preizkušani družini. Enako vsem sorodnikom pokojnega Rudija! R.I.P.

● Smrt je prišla znova 6. januarja. V bolnišnici v Footscrayu je umrl po težki bolezni **FILIP KLEMENČIČ**. Pokojnikova rojstna vas je Studenec (župnija Trebnje), kjer je bil rojen 21. aprila 1915. Po poklicu je bil mesar, a zadnja leta invalidski upokojenec. Konec vojne ga je zasačil v Nemčiji, od koder je odšel v Anglijo, kjer se je leta 1951 poročil z Magdo Kreis, madžarskega rodu. V letu 1954 sta emigrirala v Avstralijo in si v Sunshine ustvarila svoj domek, ki pa žal ni bil obdarjen z otroki. Poleg žalujoče žene zapuščala v Avstraliji sestro Marijo por. Dekleva, doma pa še dve sestri in brata.

Pokojni Filip je ležal v slovenski cerkvi v nedeljo 9. januarja zvečer, da so ga prijatelji pokropili in smo ob krsti zmolili rožni venec, maši zadušnici naslednji dan pa je sledil pogreb na pokopališče v Footscray.

Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnega pa priporočam v molitve!

● Naši krsti so si sledili takole: 5. decembra je krstna voda občila **Sonjo Terezijo**, prvorojenko **Stefana Zalka** in **Marije r. Krampač**. St. Albans. Isti dan sta bila pri nas še dva krsta: **Robert Edvard** je novi član družine **Emila Fatoviča** in **Slave r. Brožič**, **Lower Templestowe**; **Sandra** pa je kot prvorojenka razveselila družinico **Aleksandra Potočnika** in **Ilonke r. Katai**, **Doncaster**. — Dne 11. decembra sta bila tudi dva krsta: Za **Natalie** bodo klicali hčerko **Jana Baka** in **Irene r. Velisšek**, ki so jo prinesli iz **Tullamarine**; hčerki **Mirka Cestnika** in **Josipe r. Brajkovič**, **Noble Park**, pa so dali pri krstu ime **Romana**. — Naslednji dan, 12. decembra, smo imeli dva krsta v cerkvi Sreca Jezusovega, St. Albans: **Alojz Oeko** in **Albina r. Gomboc** sta došla **Roberta Johna**, **Branko Repolusk** in **Regina r. Gomboc** pa **Danijela**. Botrovala sta para eden drugemu. — **Mary** je novorojenka **Marka Kunca** in **Rine r. Kuljiš**; prinesli so jo iz **Springvale** dne 18. decembra. — Naslednji dan pa je bil krst **Nicole Belinde**, hčerke **Georga Bačiča** in **Ljubice r. Vrtarič**, ki živita v **Kew**. — Dne 27. decembra je krstna voda občila **Riharda**, ki je novi prirastek **Douglassa Badanjeka** in **Ane r. Maltar**, **Bulleen**. Prvi krst novega leta pa je bil 8. januarja: iz **East Burwooda** so prinesli **Samantho Olivijo**, ki je kot prvorojenka razveselila družinico **Stanka Penca** in **Marije r. Gajšek**.

Vsem družinam naše iskrene čestitke!

● Tudi porok je bilo nekaj zdaj okrog praznikov: Dne 4. decembra sta stopila pred oltar **Orlando Rocco** in **Maria Rajna Sankovič**; ženin je iz **Aprilie, Italija**,

EDUCATION DEPARTMENT, VICTORIA SATURDAY SCHOOL OF MODERN LANGUAGES POUK SLOVENSKEGA JEZIKA

šolskih letnikov od 7 do 12 — Form 1 do Form 6 —
(ne za H.S.C.) se bo pričel na

SOBOTNE DOPOLDNEVE v sledečih šolskih središčih:

BOX HILL HIGH SCHOOL,
Whitehorse Road, Box Hill,
MARIBYRNONG HIGH SCHOOL,
River Street, Maidstone,
UNIVERSITY HIGH SCHOOL,
Story Street, Parkville.

Študenti, ki nameravajo obiskovati pouk, naj se prijavijo najbližji imenovani šoli na dan vpisa, SOBOTA dne 5. februarja 1977, med 9.15 in 11.15 uro dopoldne. Za obvestilno okrožnico in vpisni obrazec (če oboje že ni v vaših rokah) telefonirajte (Tel. 380-5877) ali pa pišite na: The Headmaster, S.S.M.L., Princes Hill High School, Arnold Street, North Coburg, 3054.

Pričel se bo tudi pouk slovenščine za odrasle začetnike, če bo zadostno število prijavljenecv.

nevesta pa je doma iz Opatije. — Iz Glenroya sta 11. decembra prišla **Branko Alojz Frank** in **Jolanda Slavec** ter si pred oltarjem obljubila zakonsko zvestobo; ženin je iz Huj, župnija Pregarje, nevestin rojstni kraj pa so Stenje, župnija Senožec. — 18. decembra sta si v naši cerkvi podala roke **Jean Pierre Mario D'Avoine** ter **Jolanda Ropret**. Ženin je iz otoka Mauritius, nevesta pa je bila rojena in krščena v Kranju. — Dve poroki smo imeli na soboto 8. januarja: **Frank Štefan Lipič** je dobil za zakonsko družico **Joan Antido Chetcuti**. Nevesta je doma iz Malte, Frank pa je bil rojen in krščen v Melbournu v slovenski družini. — Drugi par dneva sta bila **Derry Maddison** in **Leopolda Marinič**. Nevesta je bila rojena in krščena v Melbournu, ženin pa v Mariboru. Med nami je bolj poznan kot **Darko Koren**; pred nekaj leti je začel svojo pop-grupo, ("Nevitartari") smo jim rekli, ki je sicer ni več, a **Darko** z drugimi skupinami še vedno nastopa s kitaro in popevko.

Vsem parom obilo božjega blagoslova!

● Ko to pišemo, je naša počitniška kolonija v teku. Prva skupina je svoj teden že zaključila, zdaj je na vrsti druga, nato tretja in četrta. Prepričan sem, da se ima mladina ob morju dobro in tudi v pam, da p. Stanko nima preveč skrbi. Bomo v prihodnji številki kaj več brali o letošnjem počitniškem življenju.

● Pouk naše SLOVENSKE ŠOLE se bo pričel na tretjo februarjsko nedeljo (20. febr.) po deseti maši.

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi na svečnico (torek 2. februarja), na prvi petek v februarju (4. febr.) in na praznik Marije Lurške (petek 11. februarja). Vabljeni!

KO BI SE božični koledar vselej tako zasukal kot letos — na soboto, ko je večina ljudi prosta! Kogar povprašaj, povsod enaki odgovori: Toliko ljudi se zbere samo za polnočnico, morje neznanh obrazov je prišlo, prihajali so k jaslicam, poslušali božične pesmi... — Kako je Slovenija praznovala božič? Tako kot vsako leto. Duhovniki so oznanjali Kristusovo rojstvo. Vse je bilo ubrano na isto temo. "To je bil dan, ko se je rodil Človek in vsa srca so se odpirala njemu v hvalo in ljubezen, vsa srca so zahrepenela k njemu" (Cankar).

Tako je napisal v uvod k opisu letošnjega božiča v Sloveniji ljubljanski verski tednik "Družina". Sobota je za božični dan res pripravna v deželi, kjer je božič drugače uzakonjen kot delavnik. Vsaj vsakih nekaj let pade praznik na soboto, ko se v tednu ne dela. Ljudstvo je s tem tudi letos prišlo na svoj račun.

ZIMA IN NJEN MRAZ je težavam prebivalstva potoresnega ozemlja dodala svoje, beremo iz poročil v začetku decembra. V Breginju so vselili ljudi v še nedokončane montažne hiše. V Posočju je bilo v načrtu in obljubah 471 montažnih hiš. Dogradili so jih le 150, 200 pa jih je pod streho, a manjka jim še cela vrsta zaključnih del. Brali smo tudi o "večnamenskih objektih za prezimitev ljudi" — mišljene so po vsej verjetnosti barake. Načrtovali so jih 29, dokončali pa

dva. V te "večnamenske objekte" naj bi vselili ljudi, ki so se odločili, da si bodo obnovili hiše po klasičnem načinu.

POROČILA iz Koroške so za nedeljo "preštevanja", 14. novembra, kaj zanimiva. Koroški Slovenci so se v glavnem odločili za bojkot: največ jih glasovnic sploh ni oddalo, drugi pa so oddali neveljavne. Nekateri so šli na volišče in glasovnico javno strgali na kosce. Prišlo je seveda tudi do javnih demonstracij. Najbolj glasna je bila v Celovcu samem, kjer se je zbralo nad sto oseb iz 36 narodnostno mešanih občin: med petjem slovenskih pesmi so javno sežgali nad 600 glasovnic. V Selah je skupina dijakov celovške slovenske gimnazije zaplenila volivno žaro in jo v zasmeh preštevanju na cesti z glasovnicami vred zažgala. V Smihelu pri Pliberku so mladinci zasedli volivne kabine, enako na Radišah. Poročilo pove, da so se potem volitve vršile v — stranišnih kabinah. Na Obirskem so petnajstletni fantje in dekleta pred voliščem prepričevali starejše ljudi, naj se ne boje in ne dajo prešteti kot živali. Njihova akcija je povsem uspela: od 389 upravičencev jih je le 55 oddalo svoj glas, pa še polovica teh je glasovala neveljavno.

Človek si pri vsem tem misli: Kaj je bilo treba preštevanja in vseh teh njegovih posledic? Naj se drži dunajska vlada sedmega člena avstrijske državne pogodbe, ki jo je podpisala! Pusti naj našemu zamejstvu obstoj in življenje, do katerega ima narod vso pravico! Dovolj smo že izgubili slovenskega ozemlja in naše krvi. Vsaj to, kar nam je nesrečno ostalo za mejo, naj uživa svobodo in rast!

MARIBORSKI ŠKOF, dr. Maksimilijan Držek, je 15. decembra praznoval tridesetletnico svoje nadpastirske službe, kar je gotovo pomembna obletnica. Saj pomeni trideset let skrbi in dela, nesebične službe vernikom svoje škoftije. Postati škof takoj po vojni v razmerah naše domovine je pomenilo še posebej žrtev, ki jo je naš slavljeneec voljno sprejel in junaško nosil. Kljub mnogim težavam je vestno izvrševal svoje poslanstvo ter vplival na razvoj tudi s svojo dobroto in duhovno širino. Težko bi zajeli v nekaj vrsticah uspehe njegovega dušnopastirskega prizadevanja za preno-vo mariborske škofije. Kljub letom je po srcu ostal mlad in prožen, še vedno dela z vso zavzetostjo za prihodnost ter se veseli vsakega napredka Cerkve, zlasti slovenske.

Ne le njegovi bivši verniki, prav vsi avstralski Slovenci želimo mariborskemu škofu, naj ga Bog ohrani še mnogo let Slomškovega sedežu in slovenski Cerkvi!

POSVETOVANJE o položaju revij za družinsko in "družbeno" vzgojo sta organizirali nedavno v Ljubljani Zveza prijateljev mladine Slovenije in pa revija "Otrok in družina". Udeležili so se ga seveda tudi predstavniki družinskih revij nekaterih drugih republik. Udeleženci so bili enoglasni v mnenju, da je tre-

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

ba posvetiti mladini več dela in pozornosti. Po domačih in tujih ugotovitvah menda v odstotkih vpliva na otroka tile faktorji: 30% družina, 25% šola, 35% ulica in 10% ostalo. Koliko vpliva med zadnjimi desetimi odstotki pade na Cerkev, je vprašanje, ki ni prišlo v javnost. Prav tega vpliva, ki bi mladini najbolj pomagal iti pošteno pot, se doma boje ter mu postavljajo sto zaprek. Škoda!

V PRELOKI pri Črnem Kalu so nedavno zaključili enomesečno arheološko raziskovanje, ki je dalo eno najpomembnejših najdb zadnjih let: odkrili so staroslovensko grobišče. To je prva tovrstna najdba, ki govori o Slovanih devetega in desetega stoletja v slovenski Istri.

Predloka leži v severnovzhodnem delu Rižanske doline. Tam je bil po listini iz leta 804 znani Rižanski zbor, kjer so med drugim govorili tudi o Slovanih, naseljenih v Istri.

KOMISIJA tekmovalca za "najprizadevnejši turistični kraj" je podelila prvo mesto Brežicam, drugo Cerkljam in tretje Zirem. Kar 59 slovenskih krajev se je potegovalo za prvo mesto tega po svoje zanimivega tekmovanja.

PRI VSEJ AKCIJI za včlanjenje v partijo so v letu 1975 dobili v Sloveniji med člane le dvanajst kmetov, lani pa ni bilo bivstveno drugače. O tem je poročalo ljubljansko "Delo" 13. oktobra lani. V občinah Ljubljana-Siška, Šentjur pri Celju in na Vrhniki, kjer je več kot po tisoč prebivalcev, ki žive izključno od kmetije, ni med temi prav nobenega partijca. Še slabše je v občinah Šmarje pri Jelšah, Ormožu, Mariboru, Lendavi in St. Lenartu. Tam je prebivalcev, ki žive izključno od kmetije, več kot deset tisoč, kmetov včlenjenih v partijo pa niti deset...

Beremo, da kmetov ni v partiji zato, ker ni nikogar v slovenski vasi, ki bi načrtno in idejnopolično delal, ker ni nikogar, ki bi se briga za probleme "zasebnih kmetijskih proizvajalcev" in ker je "kmet prepuščen sam sebi oziroma svoji iznajdljivosti". Nič ni omenjeno, da so davki visoki in da slovenski kmet ni pozabil, kako so ravnali z njim med in po vojni, ko je veljal za manjvrednega človeka. Danes se spomni na nanj, kadar hočejo pozidati njegove njive in pašnike; s porivanjem v članstvo skušajo ohromiti njegov

odpor proti odvzemu njegove rodovitne zemlje. — In spomni se nanj najbrž ob prilikah, kadar morajo drago plačati uvoz pridelkov, ki bi tako lahko zrastle doma, če bi bili slovenskemu kmetu dani drugačni pogoji.

KOT NAJBREŽ JE ZNANO, so v oktobru pred okrožnim sodiščem v Kranju sodili ljubljanskega sodnika Franca Miklavčiča. Dobil je vsega skupaj za tri obtožbe pet let in osem mesecev strogega zapora: kriv naj bi bil izdaje in delovanja proti samoupravni socialistični ureditvi Jugoslavije. Njegovo prvo obtožbo so na sodišču utemeljili na obtoženčevem osebnem dnevniku, kamor je zase — saj to je namen dnevnika — zapisoval že leta in leta svoje osebne občutke in misli. V dnevniku naj bi Miklavčič zagovarjal odcepitev Slovenije od Jugoslavije in se zavzemal za nekako zahodno parlamentarno demokracijo socialno-demokratske usmeritve.

Ne objavljamo to kot novico, saj je Miklavčičeva obsodba kot novica že zastarela. Da pa nam dogodek globlje misli, če jih hočemo seveda zaznati in sprejeti. Gre namreč pri odsodbi za prepričanje posameznika, za nekaj, kar imamo v svobodni demokraciji zahodnega sveta kot nekaj čisto naravnega. V socialistični "samoupravni" družbi pa pomeni to osebno prepričanje, izraženo v osebnem dnevniku, zločin proti državi... Nehote se ob tem dejstvu človek sprašuje: Kako more o svobodi govoriti država, ki se tako boji celo vsakih zasebnih misli in mnenj svojih državljanov?

NAJSTAREJŠA SLOVENKA je umrla v Begunjah 20. septembra. Komaj nekaj dni prej, 6. septembra, je praznovala svoj 105. rojstni dan. Ta dan je bila še zdrava in živahna ter se je šalila s svojimi gosti. Kaj ponosna je bila na naslov najstarejše Slovenke in rada je pravila zgodbe iz svojega dolgega življenja.

Helena Pretnarjeva je imela v življenju osem otrok, od katerih je še pet živih: Ana ima 82 let, Jaka 77, Mima 75, Milka 64 in Riko 62. Mož ji je umrl pred osmimi leti. Dočakal je starost 96 let.

Helena ni imela nič dobrega v življenju: materinske skrbi in garanje, prej pomanjkanje kot obilje. V veri je znala vse požrtvovalno prenašati in gledati povsod sončno stran. Morda je prav v tem skrivnost, da je dočakala tako visoko starost.

MELBOURNSKI SLOVENC!

V slučaju prometne nesreče se posvetujte z

LAWSON MOTOR BODY REPAIRS

za kvalitetna popravila Vašega avtomobila.

Delamo tudi za R.A.C.V in druge zavarovalnice.

Vprašajte za rojaka Darka Butinar ali Maria Deltoso!

15 Lawson Crescent, Thomastown, Vic. 3074 — Tel.: 460 4102

Izkopavanja Jerihe je pričela nemška ekspedicijska pod Sellinom in Watzingerjem (1907—09), nadaljeval jih je Anglež Garstang (1926—1936), za njim pa Kathleen Kenyon v letu 1952. Iz predmetov odkritih plasti so znanstveniki ugotavljali starost izkopanin in s tem seveda Jerihe same. Najnižje ležeče izkopanine spadajo še v predkeramično neolitsko dobo in so iz osmega tisočletja pred Kristusom. Prva naselbina je bila obdana z obzidjem iz phane ilovice. Tudi stene hiš in najdenega svetišča so iz ilovice, delno iz ozke in okroglaste opeke. Tla so bila skrbno zravnanja, prevlečena z apnom in poslikana. Slede izkopanine iz keramične neolitske dobe. Do časa uporabe brona (začne se okrog leta 3200 pred Kristusom) je bilo mesto kar trikrat pozidano. Starost mesta bronaste dobe so določili največ iz ohranjenih grobov in predmetov v njih. Dovolj je tudi dokazov, da je naselbina končala v razdejanju. Manj je ostankov stare Jerihe iz železne dobe. Če sprejmemo leto 1190 pred Kristusom kot datum prihoda Izraelcev iz Egipta v obljubljeno deželo, je bila Jeriha po Jozueju ponovno popolnoma uničena (Joz 6, 24), četudi je bila močno utrjena, na vrhu vzpetine pa je imela mestno trdnjavo s štirimi stolpi. Kot poroča šesto poglavje Jozueve knjige, so Izraelci sedem dni s skrinjo zaveze korakali okrog mestnih zidov; sedmi dan se je mestno obzidje sesulo in zlahka so prišli vanj ter ga zavzeli. V času sodnikov sveto pismo imenuje Jeriho "mesto palm" (Sod 1,16; 3,13). Iz razvalin je bila znova pozidana okrog leta 870 pred Kristusom v času kralja Ahaba.

Jerih je še danes "mesto palm". . .

V času oskanja . . .

V to Jeriho sta prišla preroka Elija in Elizej. Po dobi sužnosti je oplenjeno mesto ponovno oživel in zacvetelo.

V času rimske okupacije je Mark Antonij podaril Jeriho Kleopatrin, od nje pa ga je za 200 talentov odkupil v oblast Herod Veliki. Zlasti pod njim se Jeriha ni imenovala samo "mesto zelenja", ampak tudi "mesto življenja". Vladar je pozidal novi del južno od starega, zgradil mogoben dvorec z obsežnimi vrtovi in lepo urejenimi ribniki. Jerihi je v zabavo in razkošje dodal hipodrom za konjske dirke ter amfiteater za razne nastope. Ta Jeriha je stala v Kristusovem času in sprejemala Njegove obiske, porušena pa je bila zelo verjetno po cesarju Vespazijanu leta 68 po Kristusu.

Znova so Jeriho uničili Perzijci (614) in kasneje muslimanski Arabci (638). Od vsega razkošja je ostala le skromna vasica, za okolico vredna le zaradi vode iz Elizejevega izvira. Ponovni razvoj naselbine zasledimo v času križarjev in takoj po njem, nato je zopet sledila doba razpada in propada. Ves srednji vek zgodovina o Jerihi ni mogla izreči dobre besede. Leta 1840 so egiptovski vojniki naselje pred odhodom uničili, leta 1871 ga je ponovno končal požar. Šele s pričetkom našega stoletja se je Jeriha znova razvila ter dosegla zaradi svoje lege zavirljivo mesto med letoviškimi kraji Palestine.

To je zgodovina Jerihe — zgodovina tisočletij, njene gradnje in uničenja, porazov in zmag ter menjave ljudstev in gospodarjev . . .

Danes si obiskovalec Jerihe ogleda navadno tudi ostanke rimskega vodovoda, pa tudi ogled tri kilometre oddaljene Omeyade je zanimiv. Velika palača iz osmega stoletja po Kristusu, nekdanj tako razkošna, je danes seveda razvalina. Čeprav bivališče arabskega kalifa Omeya, se vidi v njej močan vpliv rimske arhitekture. Dobro so ohranjeni čudoviti mozaiki, na katerih se zlasti široko razkazujejo izredno lepi pavi. Omembe vredna je tudi iz kamna izklesana Davidova zvezda, ki naj bi bila ostanek nekdanjega pogankega svetišča.

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . . " Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

Četudi danes razen skromnih ostankov rimskega vodovoda od Jerihe Kristusovega časa ni ostalo domala ničesar, nam obisk mesteca prinaša na misel dogodke, ki jih na tem kraju opisujejo evangelisti. Saj se je moral Jezus v Jerihi ustaviti več kot enkrat: gotovo vsakokrat, kadar je bil na poti proti Jordanu ali pa se je od tam vračal.

V tem mestu se je dogodila svetopisemska zgodba, ko je bogati cestinar Zahej splezal na divjo smokvo, da bi videl prihajajočega Jezusa. Mož je bil majhne postave, pa mu je številna množica preveč zastirala pogled. Jezus mu je zaklical:

Zahej, stopi hitro dol; zakaj danes moram v tvoji hiši ostati (Lk 19,5).

Preseneča nas Zahejeva velikodušnost, ko je bil po gostoljubni postrežbi Jezusu in njegovi družbi pripravljen dati ubogim polovico svojega imetja in vsem prevaranim povrniti četverno. Zato pa je slišal Jezusove besede:

Danes je tej hiši zveličanje došlo, ker je tudi on sin Abrahamov. Sin človekov je namreč prišel iskat in zveličat, kar je izgubljenega (Lk 19,9—10).

V Jerihi je Jezus pripovedoval priliko o desetih služabnikih, katerim je gospodar pred odhodom razdelil v trgovanje svoje bogastvo. Pohvalil je tiste, ki so si s pridnostjo k daru znali pomagati do večjega premoženja. Ker so bili zvesti v malem, jih je čez veliko postavil (Prim. Lk 19).

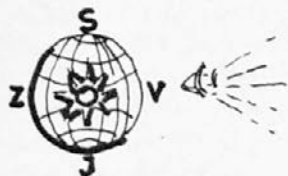
Pred Jeriho je Jezus ozdravil slepega Bartimeja, ki je bil brez najnujnejših življenjskih potrebščin prisiljen beračiti. Saj je bil v takratni družbi slepec tako zelo zapuščen in popolnoma prepuščen dvomljivemu usmiljenju bližnjih. Ob čudežu ozdravljenja mu je Jezus povedal, da ga "je ozdravila njegova vera" (Prim. Lk 18,42). Nauk za nas vse, da brez naše vere tudi Odrešnik ne more ničesar storiti. Človek, ki je duhovno slep, je revež in odvisen od drugih. Spre gledati

pa more le s svojo dobro voljo in sodelovanjem z milostjo božjo. Z vero si pridobi zopet tudi pravo človeško dostojanstvo in resnično svobodo božjih otrok . . .

Preko Jerihe se je Jezus teden pred svojo zadnjo veliko nočjo odpravil proti Jeruzalemu, da tam praznuje z apostoli velikonočno jagnje in se tudi sam daruje za nas. Med potjo je napovedal svoje trpljenje in smrt, pa tudi svoje vstajenje (Prim. Mt. 20, 17—19).

Severno od razvalin stare Jerihe je svojih 500 metrov visoka skalna vzpetina, ki se imenuje GORA SKUŠNJAV. Krščansko izročilo namreč trdi, da se je v samoti skalovja te gore zgodil svetopisemski dogodek, ko je bil Jezus po štiri-desetih dneh posta skušan od hudiča. Pusti kraj res ni daleč od Jordana, dogodek pa je omenjen v svetem pismu takoj po Jezusovem krstu.

Z VSEH VETROV

BOŽIČ JE KLJUČ do pravih vrednot, je dejal papež Pavel VI. v zadnjem božičnem nagovoru svetu. Pomaga nam odkriti, zakaj je življenje lepo in je lahko, celo mora biti, tudi srečno. Največjo srečo še vedno lahko najdemo le v veri, je dejal papež, ki nam dovoljuje, še več, ukazuje, da sprejmemo božjo dobroto, božjo ljubezen do nas kot odrešenjsko razsežnost bivanja.

Svoje misli je dalje razvijal: "V teh precej hudih in grenkih dneh se nam je zdelo primerno podati diagnozo človeške nesreče. Nesreča je plod vsega, kar nam manjka na lestvici neizpolnenih želja. Z željami je namreč tako: vedno več jih je in vedno bolj so zahtevne, kolikor manj smo zadovoljni s tistim, kar se je prikazovalo kot njihova potešitev. To ni pesimizem, ki bi omalovaževal prizadevanje napredka, temveč korenita izkušnja, ki nas spodbuja, naj iščemo na višji ravni najvišje Dobro, h kateremu teži izkustvo sreče... Vera ni opij, ki bi uspaval naše raziskovanje za časno življenje potrebnih dobrin, temveč je spodbuda k temu iskanju, naravnemu k Bogu. Božič! Kristus nam pride naproti in postane naša pot za vzpon proti vrhu polnosti, življenja in sreče..."

OKROG ŠTIRI MILIJONE beguncev je danes še po svetu, je ugotovil Svetovni svet Cerkva, ki ima sedež v Ženevi. V Afriki jih je največ. Trenutno živi v taboriščih puščave na jugu Alžirije okrog 70.000 beguncev iz Zahodne Sahare. V Burundiju je bilo še nedavno 48.000 beguncev iz Ruande, v Ruandi pa 6.000 beguncev in Burundija. Podobno je veliko število beguncev tudi na obeh straneh egiptovsko-sudanske meje.

Begunstvo je žalostna posledica vojne in nepravilnega miru, obenem pa zgovoren dokaz, kaj vse žrtvuje človek za ohranitev golega življenja. Ni lahko zapustiti domovino in se podati v negotovo bodočnost. To je občutila večina izmed nas, ki smo beg sami doživeli. Zato morda tudi današnje begunce lažje razumemo kot svobodni svet in razni visoki gospodje na mednarodnih konferencah. Lahko je skleniti za mizo, naj se begunci vrnejo domov, pa pri tem pozabiti, kaj jih tam čaka...

Z REZULTATI preštevania manjšin, ki ga je Avstrija izvedla 14. novembra na Koroškem, nimajo kaj početi. Dunajska vlada ni dobila zaželenih števil. saj sta tako slovenska kot hrvaška manjšina preštevane bojkotirali, ostali Avstrijci pa so s svojo slabo udeležbo pri teh volitvah osramotili svoje strankarske voditelje. Tudi so slovensko in hrvaško manjšino podprli številni kulturni in socialni delavci širom Avstrije, med njimi celo sin kanclerja, sociolog Peter Kreisky. Na splošno se pričakuje, da bo prišlo do novih razgovorov med dunajsko vlado in manjšinami.

Eno dobro stran pa je preštevane le prineslo: ves svet je zvedel, da ima Avstrija v svojih mejah tudi državljane druge krvi, ki z demonstracijami dokazujejo, da jih demokratsko ravno ne boža. Morda bo tudi to v bodočnosti prineslo kaj pozitivnega našim koroškim bratom.

ALKOHOLIZEM je med avstralsko mladino zelo razširjen. Dr. Milner, izvedenec za boj proti alkoholizmu v državi Viktoriji, je izjavil, da je štirideset odstotkov avstralske mladine starostne skupine od dvanajst do dvajset let pogosto pijanih. Vsi še niso alkoholični, bodo pa v kratkem prišli v to kategorijo, če bodo nadaljevali pot, ki so jo začeli. Izjavo je dal ob smrti 14-letnega dečka, ki je umrl zaradi zastrupitve z alkoholom: fant je zadnji čas pred smrtjo popil steklenico whiskyja na dan, kar pa mladi in nerazviti organizem ni mogel prenesti.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

**32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.**

TELEFON: 72-1583

Melbournskim Slovincem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

**9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509**

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

Je med temi štiridesetimi odstotki tudi kaj slovenske izseljenske mladine? Zelo verjetno. Kaj ne bi naša društva posvetila malo svoje pozornosti tudi temu vprašanju? Vredno bi bilo. Razlog bi bil že v tem, da se v bodočih letih izogonejo očitkov, da se je mladina naučila piti ravno po naših klubih. Težko je nadzorovati zabave, lažje pa vseeno lastno zemljišče in lastni bar, čeprav je tudi to kaj nevhvaležno delo...

TUDI VATIKAN ima svoj telefonski imenik. Nova izdaja za leto 1977 ima 151 strani, ki v številkah in naslovih po svoje odkrivajo široko mrežo dela te najmanjše države na svetu. Številka 3437 ti 24 ur na dan pošlje prvo pomoč, številka 4444 vatikansko galsilno brizgalno, s 3208 pa kličeš lahko vsako uro švicarsko stražo. Marsikdo se sprašuje, kaj pomeni telefonska številka "Spomenik papeža Benedikta XIV.", ali pa "Spomenik papeža Pija X." — dokler ne ve, da sta v teh dveh spomenikih postaji prve zdravniške pomoči med množičnimi papeškimi obredi.

Papeževe zasebne telefonske številke ni v seznamu — znana je le tem, ki jo morajo poznati.

AVSTRALIJA ima po podatkih lanskega štetja, ki so jih nedavno izdali, nad trinajst milijonov in pol prebivalstva: točno 13.548.472. Ta številka pomeni porast za 792.834 od prejšnjega štetja, ki je bil leta 1971. Največji prirastek ima A.C.T. (Canberra z okolico): 6.53%. V petih letih je prebivalstvo A.C.T. narastlo za 53.559 in doseglo številko 197.622. Od držav sta v prirastku na prvih dveh mestih Queensland (2.2%) in pa W.A. (2.13%). Prva je dvignila število prebivalstva za 210.132 in ima danes nad dva milijona ljudi; druga pa je dvignila število prebivalstva z dodatkom 114.388 na 1.144.857.

A kaj so te številke za tako veliko celino kot je Avstralija! Še med ovčami se izgubimo, saj pridejo menda tri ali štiri glave na enega človeka, če se prav spominjam. Še bo morala odpreti svoja vrata priseljencem,

MELBOURNSKI ROJAKI!

Ste že kdaj mislili, da bi svojim otrokom nabavili v pomoč pri šolskem pouku

THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT ENCYCLOPEDIA?

V domačem jeziku boste dobili vse informacije ter po želji uredili nakup, če pokličete MARCELO BOLE — tel. 306 3087, DANILO ŠTOLFA — tel. 306.2664, ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.

ki bodo pri nas iskali kruha in svobode. Bog daj, da bodo še dolgo našli oboje...

KOROTAN, člevelandski pevski zbor ameriških Slovencev, je v oktobru obhajal svoj srebrni jubilej. Vso dobo svojega delovanja je bil Korotan eden izmed slovenskih kulturnih in družabnih žarišč ameriške Ljubljane. Poleg vsakoletnih koncertov je s svojim ubranim petjem zastopal Slovence na narodnostnih festivalih, sodeloval pri akademijah in raznih drugih prireditvah. Mnogo poštvovalnosti je bilo treba, a zvesto je vršil svoje poslanstvo med ameriški Slovenci.

Njegov začetek je bil vsaj v načrtih že med begunci v Gradcu v Avstriji in ideja dirigenta Aleša Šimenca. Ker pa njega izseljenska pot ni pripeljala v Cleveland kot večino njegovih graških pevcev, je v novi domovini prevzel vodstvo g. Metod Milač. Za njim je po dolgi letih postal vodja g. Lado Lempl, nato g. Franc Zupan, končno pa ing. Franček Gorenšek, ki zbor vodi še danes. Zadnji je spored Korotana razširil tudi na operetno in alpsko glasbo, kar je zbor približalo večjemu številu poslušalcev.

Da, naša pesem vžiga kjer koli po svetu so raztreseni Slovenci! Korotanu pa čestitke tudi iz Avstralije!

MELBOURNSKI ROJAKI!

SLOVENSKI KLUB "PLANICA", SPRINGVALE, Vas vljudo vabi na

MEDNARODNI FESTIVAL

DANDENONG SHOWGROUND (GREAVES RESERVE)

SOBOTA (29. jan.) od poldne do 10h zvečer, NEDELJA (30. jan.) od poldne do 6h zvečer in PONEDELJEK (31. jan.) od 9h dopoldne do 10 h zvečer

Mednarodna jedila in pijače — Nemški, italijanski, nizozemski, SLOVENSKI in grški folklorni plesi ter razstave — Miss Dandenong — International Queen — Aborigini (njih ročni izdelki in umetnine, kulturne posebnosti in corroborce plesi) — Moderne in ljudske popevke — Večerni plesi — Dnevni nastopi "Marching Girls" — Tekmovanje v sekanju klad — Razstava lesnih izdelkov — Vrtljaki in druga zabava za otroke.

VSTOPNINA: \$1.50 — Upokojenci in mladina do 12 let imajo prost vstop.

Staršem na razpolago bo na razstavišču center za varovanje malih otrok.

Organizatorji: Australia Day Council — Teutonia German-Australian Club — Kozani Greek Club — Dutch Karneval Club — Limburger Kangaroos — Italo-Australia Club, Dandenong — SLOVENIAN CLUB PLANICA, SPRINGVALE.

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.

Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.

St. Raphael's Slovene Mission

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo)

Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael's Convent

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160

Telefon kot zgoraj.

BOŽIČNI PRAZNIKI so za nami. Tudi letos so se rojaki udeležili njih praznovanja v razveseljivem številu. Dvorana v Auburnu je bila pri polnočnici polno zasedena. Celotno pri vratih bi lahko našli še kakih stopeneset ljudi, ki so morali biti zadovoljni s stojiščem. Letos smo opustili procesijo otrok pred začetkom polnočnice. Skromne jaslice, ki so nam ponazarjale skrivnost svete noči, so bile prav pred oltarjem na odru. Osvetljene so bile s "kresničkami", ob oltarju pa je stalo prav tako s "kresničkami" okrašeno božično drevo. Te "kresničke" smo prvič uporabljali tudi na cerkvenih stenah in pri jaslicah v Merrylandsu.

Med polnočnico je prepeval mešani pevski zbor. Na božični dan so isti pevci prepevali tudi pri glavni službi božji ob 9.30 dopoldan v Merrylandsu. Pri tretji maši pa je nastopil naš mladinski ansambel "Svetla zvezda". — Tudi v Wollongongu se je zbralo izredno veliko število rojakov pri popoldanski božični maši. Navdušeno smo prepevali božične pesmi ob spremeljavi g. Klakočerja. — Na nedeljo po božiču smo imeli po glavni maši pete litanijske in blagoslov z zahvalno pesmijo za konec leta. Ta dan je bila božična služba božja tudi v Newcastle. Prišlo je res lepo število rojakov, kot že dolgo časa ne. Po maši smo se zbrali v dvorani poleg cerkve na čaj in božično pecivo ter na kratek pomenek. — Na novo leto smo imeli v Merrylandsu jutranjo službo božjo in večerno. Zadnja je bila zelo dobro obiskana. Po njej smo šli v prezbiterijansko dvorano, kjer nam je g. Ciril Turk, slovenski izseljenski duhovnik v Nemčiji, pokazal zanimive filme o vsakoletnem "Binkoštnem srečanju" rojakov v Nemčiji in iz življenja Koroških Slovencev. Občudovali smo lepe narodne običaje naših bratov na Koroškem in njihovo žilavost ter voljo za ohranitev jezika in kul-

ture v dostikrat tako sovražnem okolju. — V Canberra in Brisbane je opravil božično službo božjo Dr. Ivan Mikula, ki se je pred prazniki zopet vrnil v Avstralijo. Morda bo o teh krajih sam kaj poročal.

"ŠTEFANOVANJE" je tudi letos zbralo lepo število rojakov. Igral nam je kvintet "Srebrne strune". Da so dobro igrali, se je videlo ob koncu, ko ljudje kar niso hoteli iti domov. Pri srečolovu je bil glavni dobitnik Radio Clock. Celoten doprinos je bil \$1380. Hvala vsem rojakom udeležencem in društvu sv. Ane za pomoč pri tej prireditvi, pa tudi tistim, ki so namesto udeležbe darovali v sklad za Ambrožičev Dom.

MISIJSKA NABIRKA na praznik razglasenja je znesla \$155. Poleg tega je prišla v misijonski sklad tudi kar lepa vsota (ki še ni zaključena) pri prodajanju srečk za misijonsko košaro. Lepo je, da se spomnimo tudi Cerkev v misijonih, ki se bori z začetnimi težavami. Je pa to tudi naša dolžnost. Bog povrni vsem, ki so sodelovali pri teh akcijah! Ne pozabimo misijonov pri naših molitvah!

BOG POVRNI vsem rojakom, ki so o praznikih velikodušno darovali v razne namene našega verskega središča. Hvaležni smo vam tudi za razne pozornosti v obliki čestitk in podobno. Za dobrotnike bo ponovno opravljena sv. maša na svečnico, 2. februarja.

NAKUP ZEMLJIŠČA za našo cerkvijo je spodbudilo rojake, da so to potrebno akcijo podprli ob priliki božičnih praznikov in številni so nam čestitali. Mislim, da je nakup najvažnejši dogodek od otvoritve cerkve. Začetki našega središča v Merrylandsu segajo v leto 1969, ko smo kupili zemljišče s staro cerkvijo in sestrsko hišo. Potem smo pozidali novo cerkev. Nato je sledil nakup zemljišča na Burnett St. in sedaj je dozor čas, da smo končno kupili zemljišče, ki se drži naše lastnine. Ne bom vas mučil s številkami in cenami, ker sem jih na tem mestu že omenil. Vsote nikakor niso malenkostne. Toda če lahko še naprej računam z vsestransko podporo rojakov, kot smo jo imeli v preteklosti, potem bomo z združenimi močmi zmogli. — Nekateri rojaki so omenili, da za praznike niso mogli darovati za naše skupne zadeve zaradi številnih izdatkov v teh dneh. Obljubili pa so, da bodo to storili čimprej jim bo mogoče. Verjetno je takih še več. Tem zagotavljam, da bo njihov dar tudi pozneje zelo dobrodošel. — Naj tu zopet omenim, da so darovi za Ambrožičev Dom takse prosti. Uradni naslov za ta fond je na davčnem uradu: AMBROŽIČ HOME.

SLUŽBE BOŽJE V SYDNEYU so v Merrylandsu vsako soboto ob sedmi uri zvečer, ob nedeljah pa ob osmi uri in ob 9.30 dopoldan (poje zbor). Pravtako bo večerna maša ob sedmih na Svečnico (v sredo 2. februarja) z blagoslovom sveč; na prvi petek 4. februarja; enako teden pozneje, v petek 11. februarja, ko je spomin Lurške Matere božje, ter na pepelnično sredo, 23. februarja. — WOLLONGONG ima službo božjo 13. februarja ob 5. uri popoldan v Vila Maria kapeli. — CANBERRA ima v februarju izjemoma službo božjo na četrto nedeljo (to je 27. februarja) ob 11.30 dopoldan v Garranu. Razlog za to je, ker bo takrat pri službi božji prepeval in igral mladinski ansambel "Svetla zvezda". Člani skupine so deloma tudi pri "Mavrici", ki nastopa v Canberri na predvečer. — NEWCASTLE ima v januarju službo božjo izjemoma četrto nedeljo, 23. januarja, ob 6. uri zvečer v Hamiltonu. — BRISBANE pride zopet na vrsto za slovensko mašo v nedelje 6. februarja ob 11.30 dopoldan v St. Mary's, Merivale St., South Brisbane.

SLOMSKOVA ŠOLA V MERRYLANDSU bo zopet začela z rednim poukom drugo soboto v februarju, 12. februarja ob 2. uri popoldan. Tudi letos bosta dve skupini. Snov bo nova, zato so vabljeni vsi dosedanja učenci, pa tudi novi so dobrodošli. Vpisovanje je prvi dan pouka.

POUK ZA SV. BIRMO, ki bo letos v oktobru mesecu, bomo pričeli na drugo februarjsko nedeljo, po glavni maši. Prijave še sprejemamo.

PRIPRAVA ZA PRVO SV. OBHAJILLO bo vsako soboto (prvič 12. febr.) ob eni uri popoldan. Želimo, da so otroci stari vsaj sedem let. Prijave čimprej v Merrylandsu!

BR. BERNARD nam je za praznike kar prav prišel. Skupaj s p. Lovrencom se je izkazal za spretnega električarja, ko je bilo treba zvezati "kresničke" na božična drevesca, jaslice in borove veje na cerkvenih stenah. Moram reči, da sta res okusno krasila in s tem dosegla rekord z ozirom na našo božično razsvetljavo in jaslice. Br. Bernard se sedaj že poti pri

Nasvidenje pri Bogu!

TRIDESETI NOVEMBER bo Košakove še dolgo spominjal na Jančijev zadnji odhod od doma; in na tisto strašno, četudi milo izraženo sporočilo: "Your son is missing . . ."

Konec šolskega leta. Tako učenci kot učitelji se vselega tega trenotka. Da bi se lepše ohranili spomin na vse, kar jih je družilo med šolo, se je tudi Jančijev razred odločil za enodnevni izlet v "National Park", urovožnje od domačega kraja.

V sončni poletni dan so se sošolci odpravili sproščeni in razigrani. Niso slutili, da se bodo vračali domov žalostni in molčeči ter za eno izkušnjo bogatejši; morali so se posloviti od enega svojih prijateljev — JANČIJA KOŠAKA. Sredi veselega izletniškega razpoloženja ob reki so ga pogrešili in drug drugega zbegani spraševali: Kje je Janči?... Odgovor je bil samo eden in strašen za veselo družino mladostnikov: "Valovi reke so ga vzeli . . ."

Da, valovi reke so ga sprejeli v svoj objem. Komaj petnajstletnega, mladega po letih, pa zrelega za Njegov kraljestvo. Rad je imel številne prijatelje, zlasti tiste, s katerimi je dan za dnem delil lepe trenutke, pa tudi šolske skrbi. Rad je prihajal s svojimi starši in šestletno sestrico Blanko k slovenski maši, kadar je bila v Wollongongu. Bil je tudi vnet ljubitelj živali. Prav presenečena sem bila nad njegovo zbirko kanarčkov, ki mi jih je pokazala Jančijeva sestra. Potem mi je podarila mucka in dejala: "Imej tega mucka v spomin na Jančija, jaz imam še dva!..."

Pri pogrebnih maši je bila cerkev polna: Jančijevi številni sošolci in prijatelji, pa tudi mnogi slovenski rojaki in znanci Košakove družine, so se hoteli še enkrat posloviti od pokojnega. Pretresljivo je bilo, ko so

štirje mladinci nesli Jančijevo krsto iz cerkve; enako na pokopališču, ko so jo spuščali v grob.

Bolečina ob izgubi drage osebe je velika, zlasti še ob tako nagli in nepričakovani smrti, ki je pokosila življenje v cvetu mladosti. Vendar nam vera v Boga daje upanje in tolažbo. Bogu moramo biti hvaležni za milost vere, ki nam tudi v bolečini zagotavlja: vsi smo le popotniki na tem božjem svetu in popolno srečo dosežemo šele takrat, ko se snidemo z Bogom. To srečo je brat Janči dosegel že v svojih mladih letih — naše solze žalosti ob slovesu naj se spremenijo v solze veselja. Ne kličemo mu v zadnji pozdrav, ampak na svidenje pri Njem, kamor pelje tudi naša pot. Tam se bomo spet srečali in bomo skupaj za vedno.

SESTRA MIRJAM

intenzivnem učenju angleščine (po sedem ur na dan) na N.S.W. univerzi. Tečaj traja deset tednov. Po končanem tečaju pa ga čaka bogoslovni študij v Melbournu. Želimo mu dosti uspehov pri enem in drugem.

DRUSIVO SV. ANE bo imelo redni sestanek v soboto 5. februarja po večerni maši. Vse članice lepo vabljeni.

PUSTNA NEDELJA pravimo zadnji nedelji pred pričetkom posta. Letos pade na datum 20. februarja. Da se malo poveselimo, bomo priredili po glavni maši na cerkvenem dvorišču "pustni piknik", na katerega ste vsi vabljeni. Imeli se bomo prijetno domače.

POSTNO ROMANJE V CAMPBELLTOWN imamo v načrtu v marcu mesecu. Več o tem bo v februarški številki.

ZOPET je smrt posegla v naše vrste in ugrabila fanta v cvetu mladosti. Dne 30. novembra 1976 ob 2.15 popoldan je v Oudley National Parku utonil petnajstletni **JANČI KOŠAK** iz Ranchby Ave., Lake Heights (Wollongong). Rojen je bil v Warrawongu 16. maja 1961 kot sin Ivana in Hedvige, roj. Mali, ki so po rodu iz Teznega pri Mariboru. Janči je obiskoval tretje leto srednje šole. Nesreča se je zgodila ob priliki šolskega piknika. Na predvečer pogreba smo se zbrali v pogrebem zavodu, kjer smo zmolili sv. rožni venec za pokojnika ter v tolažbo hudo prizadetim staršem in sorodnikom. Naslednji dan, v petek 3. decembra, pa so pokojnega Jančija pripeljali v cerkev sv. Frančiška Asiškega v Warrawongu, kjer je bila opravljena maša zadušnica. Ob tej priliki se je zbralo veliko število rojakov in Jančijevih sovrstnikov, ki so tudi nosili njegovo krsto. Po maši je šla dolga vrsta avtomobilov na pokopališče v Wollongong, kjer je bil pokop. Janči je bil veselega značaja, vesten in ubogljiv fant ter marljiv pri učenju. — Spomnimo se pokojnika v molitvi, pa tudi staršev in sorodnikov, da bi našli uteho ob težki izgubi.

V petek 26. novembra 1976 je na Manchester St., Dulwich Hill, preminula rojakinja **MARIJA MAVRIČ**,

roj. Žižek. Rojena je bila 26. novembra 1941 v vasi Mistje (okoličica Lendave). Torej je bila na svoj smrtni dan stara ravno petintrideset let. Bolehala je že nekaj let, vendar je bila do zadnjega pri svojem delu v tovarni in doma. V Avstralijo je prišla pred osmimi leti z možem Ivanom in otrokoma Zlatom in Ivanom ml., ki sta sedaj stara enajst in devet let. V domovini zapušča očeta, tri sestre in dva brata. Slovenska pogrebna maša je bila opravljena v naši cerkvi 2. decembra 1976, pokopana pa je bila na pokopališču v Botany.

V nedeljo 19. decembra 1976 nekaj čez poldan pa je preminula v Port Kembla District Hospital, Warrawong, **MARGARETA KALC**, roj. Ožbolt. Bolehala je zadnja tri leta. Rojena je bila 13. julija 1909 v Prezidu (Gorski Kotar) kot hčerka Antona Kalc in Frančiške, roj. Lipovec. Leta 1930 se je poročila z Rudolfom, ki še živi v domovini. V Avstralijo pa je prišla leta 1958 na ladji "Toscana". Ves čas je živela v Warrawongu pri hčerki Valeriji, por. Bedek. Pokojnica je še dva tedna pred smrtjo prejela sv. maziljenje, pa tudi v zadnji uri je prihitel k njej krajevni duhovnik ter jo pripravil na srečanje z Bogom. Pogrebna maša je bila opravljena v torek 21. decembra v Warrawongu. Zadnji dom je dobila na pokopališču v Wollongongu.

Iskreno sožalje vsem družinam zgoraj imenovanih pokojnikov! Spomnimo se jih v molitvah! R.I.P.

DVA KRSTA smo imeli v zadnji tednih preteklega leta. Na prvo adventno nedeljo, 28. novembra 1976, je med nedeljsko službo božjo prejel sv. krst **Bernard David Lee Vuchich** iz Wentworthville, drugi sin Elijota in Danice, r. Brkovec. Botrovala sta Vinko Brkovec ml. in Nives Vuchich. Na božični dan, 25. decembra, pa je pravtako v Merrylandsu prejela sv. krst **Emilija Rose Mršnik** iz Casule, hčerka Jadrana in Jožice, r. Gril. Botrovala sta Emil in Mariza Ličan.

PRIHODNJA radijska oddaja na 2EA v priredbi našega verskega središča bo dne 30. januarja ob sedmih zvečer. Ne pozabite jo poslušati!

P. VALERIJA

PESEM

Ustavila sem se ob luči,
v trenutku tišine izlila
upanja in hrepenenja
novemu
življenju.
V noči brez zvezd
sem prižgala ogenj zate:

da bi se našel,
da bi se ustavil ob človeku v stiski,
da bi nosil dobre besede,
da bi bil srečen.
Tudi zate pojem,
da bi z novim dnem
stopil v novo gaz
novega življenja . . .

ANČI JANEŽIČ

STISK ROKE

"...Nič ne maram tiste novosti, ko si v cerkvi med mašo podajamo roke. Le čemu vse to? Zadnjič sem po nesreči sedel v cerkvi ob osebi, ki jo mrzim. Lahko si mislite, kako sem se počutil..." (Iz pisma naročnika)

NAJBREŽ ne najboljše. A temu ni bila kriva "novost stiska roke", ampak vaša mržnja do osebe, ki jo je morda sam Bog pripeljal prav do vas, da bi vam dal priliko iskrene sprave. Resničen kristjan ne sme mržiti nikogar, saj od mržnje do sovraštva je samo še en korak. Mrzimo lahko samo napake in grehe, zlasti svoje, saj so huda zapreka do naše iskrene sprave z Bogom. In naše sprave z Bogom gotovo ne moremo doseči, če odklanjamo spravo s svojim bližnjim. Res zavisí ta sprava tudi od dobre volje tistega, s katerim naj bi se spravili. Če oseba ponujeno roko odkloni, si vsaj v sru ne moremo očitati, da smo mi vzrok nadaljevanja mržnje. Enako, če pokaže neiskrenost.

O predobhajilni roki miru smo enkrat že pisali. Ni taka novost, kot si mislite, saj so navado poznali že prvi kristjani. Simbolično izraža, da smo si vsi bratje in sestre, člani ene velike družine božjega ljudstva, ki si med seboj radi odpuščajo in želijo ostati povezani v bratski ljubezni. Gotovo pokoncilski Cerkev ni hotela z obnovo tega zunanjega znaka bratstva pridati bogoslužju le suhoparen običaj brez vsebine. A to vsebino moremo dati stisku rok samo mi. Če se bomo vso mašo jezili, zakaj je sosed v klopi ravno naš "nasprotnik" in za spravo nimamo smisla, je običaj gotovo brez pomena: ostane pa za nas preizkusni kamen,

ki nas bo nekoč morda obtoževal. Tudi če komu, do katerega ničesar ne čutimo, iz gole vljudnosti malomarno sežemo v roko, ali pa mu ponudimo z mrkim obrazom samo tri prste, obnovljena navada ne bo prinesla sadu. Potruditi se moramo, da nam bo ta zunanji znak bratstva pomenil več kot zgolj zunanost in za njo skrito vprašanje: "Kaj imam jaz s teboj, ki slučajno sediva skupaj? Vsak naj se zase povezuje z Bogom..."

Lani je o tem v "Družini" pisal neki J.L. Lepo je povedal med drugim: "...Duh bratovsko-sestrsko krščanske ljubezni, ki naj veže vse udeležence, če so dobrohotno zbrani okrog daritvene mize, naj bi imel tolikšno moč notranje preroditve, da bi (vsaj med daritvijo) odpadlo z njih breme vsakršnih osebnih pomislov in predsodkov. Dvignjeni visoko nad mravljino čjo "zmešnjavo" samosvojih naziranj, stališč in estetskih okusov bi zlahka sledili toplemu povabilu duhovnika, naj si prijateljsko sežejo v roko z iskrenim pogledom v oči. Lepšega trenutka tik pred zenitom daritve si ni mogoče zamisliti. Doživetost tega trenutka je nedvomno zadnji korak k mizi "Jagnjetove gostije..."

To je gotovo v nekem smislu idealno gledanje na rokovanje v cerkvi. Je pa dosegljivo, če se le malo potrudimo, da bi se mu približali. Seveda Cerkev siliti k temu ne more nikogar, ki noče razumeti vsebine. Zdi pa se mi, da iskren vernik ne more odkloniti roke brez senčnega občutka, da s tem nekaj ruši, namesto da bi pomagal graditi. Zato člankar v "Družini" lepo zaključuje: "Kaj ni prav roka miru zavestno priznanje Učeničeve besede: 'Kjer ste dva ali so trije zbrani v mojem imenu, sem jaz sredi med njimi'? Kdor pa odteguje roko, odteguje tudi svoje duhovno sožitje."

Osebnost samo želim, da bi še dostikrat dobili v cerkvi mesto ravno ob svojem "nasprotniku". Morda biste počasi le spoznali, kaj vam lepa prilika stika roke z njegovo lahko prinese...

P. BAZILIJ

Kdor ceni čas, njega tudi čas ceni. (Slovenski pregovor)

Če ljubite življenje, ne zapravljajte časa, kajti življenje je narejeno iz njega. (Francoski pregovor)

Kar je preteklo, je odšlo; kar pričakuješ, tega še ni; sedanost pa je tvoja. (Arabski pregovor)

Včeraj, danes in jutri so trije človekovi dnevi. (Kitajski pregovor)

DOLGO ste čakali januarsko številko MISLI in bi se rad naročnikom opravičil. Kdo bi bolj želel vsaj prvo številko novega letnika pravočasno med bralci, če ne urednik sam? A počitnice vsako leto zmešajo štrne: stroji v tiskarni so stali in uredniku ni kazalo nič drugega kot potrpežljivo čakati, da se z zamudo zopet zavrti . . .

*

Hvaležen sem vsem, ki prav v tem času tako pridno pošiljate naročnino. Kot vidite, je večini pisem priložen tudi dar za BERNARDOV TISKOVNI SKLAD — naročnikom za to iskri Bog plačaj! Darovi so dokaz, da želite MISLIM še dolgo življenje, saj bi naročnina sama stroškov izdajanja lista ne krila. Kot sem že večkrat omenil, zaradi preobilice dela in drage poštne ne pošiljam potrdil, razen če kdo izrečno želi. Tiskano ime med darovalci naj služi v dokaz, da je tudi naročnina sprejeta in v redu vpisana.

*

V božični in tej številki pogrešate "Adelajdske odmeve". Kot uredniku in kronistu mi je žal, da so prenehali kot stalna rubrika lista. P. Filip pravi, da "Adelaida nima dovolj novic za vsak mesec" — o tem osebno dvomim in le še upam, da se bo spet kaj oglasil. Vsaj od časa do časa naj nas vse razveseli odmev iz Adelaide!

*

Razveseljivo je, da se je pozivu v božični številki za nadaljevanje akcije: STO NOVIH NAROČNIKOV! odzvalo že v teh nekaj dneh devet novih. Tako smem upati, da bo tudi to leto z Vašo pomočjo prineslo uspeh. — UREDNIK

NASE NABIRKE

DAROV ZA BERNARDOV
TISKOVNI SKLAD:

\$200.— Dušan in Saša Lajovic;
\$16.— Vinko Marn, Dr. Marko Coby, Maria Paunič, Maks Hartman, Stane dr. Frank, Anton Lackner; \$12.— Julka Paulič, Henrik Vujica; \$10.— M. Maglica, Roman

SREČKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

Tako govori Gospod:

MOJE MISLI NISO VAŠE MISLI
IN VAŠA POTA NISO MOJA POTA.
KAKOR JE NEBES DVIGNJEN
VISOKO NAD ZEMLJO,
TAKO SU TUDI MOJA POTA
VISOKO NAD VAŠIMI POTI
IN MOJE MISLI NAD VAŠIMI MISLIMI
(Iz 55, 8.9)

PRVO POGLAVJE

PESEM ZA SLOVO

PRAV tisti trenutek, ko je župnik Janez Smrekar stopil na prižnico, je Cvelbarjeva Cilka tiho stekla po polžastih stopnicah na kor farne cerkve Marijinega Vnebovzvetja. Vrata so bila zaprta. Nalahno, počasi in previdno je pritisnila na kljuko. Vedela je, da bodo težka hrastova vrata zaškripala in zacvilila — vsi se bodo ozrlji vanjo, ko bo stopila na kor. Pa je vendarle upala, da se ji morda posreči odpreti neslišno. Toda ni imela sreče. Kljuka je zacvilila, vrata kot nalašč na ves glas zaječala. Kot bi trenil, se je vse na koru — pevci in pevke — ozrlo z dolгими, vprašujočimi pogledi vanjo. Jamarjeva Francka pa jo je hotela s svojim srepim pogledom kar prebosti. Sklonila se je k svoji sosedki, Smukovi Poloni, in ji nekaj zašepetala na uho.

Cilka je stopila po prstih nekaj korakov naprej in obstala zadaj ob orglah. Bila je mlado in čedno dekle. Bog jo je obdaril z vitko postavo, temnimi lasmi in rjavimi očmi. Prav tako lepa pa je bila tudi njena notranjost: ponižnost, vdanost in marljivost so se čudovito skladale z njeno telesno lepoto. K vsemu temu je po svoji pripomogla tudi njena obleka. Nosila je temnomoder plašč, ki se ji je lepo prilegal, od pasu pa je padal v široko zvončasto obliko. Okoli vratu, rokavov in po spodnjem robu je bil obšit s svetlosivo kožuho. Na glavi je imela čepico prav tako obšito s kožuho. Izpod nje sta padali spredaj preko ramena na prsi dve močni temni kiti las.

Od desetega leta starosti, ko je dovršila četrti razred ljudske šole, je razen počitniških tednov bivala v Ljubljani. Pri Uršulinah je hodila v gimnazijo in učiteljske ter se hotela posvetiti petju. Letos bo končala konservatorij, nato se bo odločila. Največ se je

bavila z mislijo, da bi stopila v samostan in naredila obljube. Odločila se še ni. Ljudje na vasi pa so vedeli o tem že marsikaj povedati...

Zadaj v kotu je ob veliki omari stal organist — upokojeni šolski upravitelj Blaž — in brskal po notah. Tudi on se je ozrl, ko je vstopila Cilka. Ustnice so se mu zakrožile v prijazen nasmeh. Kako bi človek ne bil vesel mladega, živahnega in poštenega dekleta? Toda Blaža so vezale s Cilko še stare vezi izza šolskih let, saj je bila Cilka njegova najboljša učenka. Bila je obenem tudi hči njegovega najboljšega prijatelja Janeza Cvelbarja in enajstih let je bila z njegovo hčerko Judito.

Blaž je zaprl omaro in si tesneje zapel suknjo. Danes je praznik svetih treh kraljev in mraz je pritisnil z vso silo.

Stopil je k Cilki in jo šepetaje vprašal: "Kdaj odputuješ, Cilka?"

"Jutri" je zašepetala.

"Kaj, jutri že?" se je začudil organist. "Za slovo nam zapoješ še kako božično. Glej: božič in ti — oba se poslavljata... Da, božično boš zapela! Veš, tako kot ti ne zna zapeti nobena. Morda poslušam poslednjikrat božične pesmi... Star sem; a ti poješ, da bi hotel umreti med tvojim petjem..."

Cilki je bilo težko in nerodno ob teh besedah. Nerada bi odrekla staremu, dobremu možu, nerada bi bila tudi kamen spotike pevcem, ki nimajo radi v svoji sredi nepoklicanih gostov.

Saj ona ni prišla na kor zaradi petja. Ne! Ko je odhajala v mestne šole, je bila še otrok in njeno mesto je bilo med šolarji pred oltarjem. Ko je pa prvo leto prišla domov na počitnice, je opazila, da nima več prostora med njimi. Klopi so bile zasedene po starejših ljudeh, pa tudi po sredi in po kotih je bilo vse polno. Zato je izbrala prostor na koru. Stisnila se je v kot, odkoder je videla na oltar in na prižnico ter delala pevcem najmanj nadleže.

Pridiga je bila končana, toda niti Blaž, niti Cilka, pa menda tudi Jamarjeva Francka niso vedeli, o čem je gospod govoril.

Oglasil se je zakristijski zvonček in duhovnik je pristopil v zlatnem plašču. Vse luči v cerkvi so se prižgale. Organist Blaž je odprl registre, da so orgle mogočno zabučale po farni cerkvi.

Cilki je ponudil note. Stopila je čisto blizu k orglam in se nalahno naslonila na ograjo. Močni glasovi orgel so počasi utihnili in prešli v mehke akorde. Organist Blaž je znal s svojimi dolgimi belimi prsti nalahno božati tipke, da so se prav tako mehko in nežno razlili božajoči glasovi piščali pred oltar, od tam pa hiteli nazaj v cerkev in objeli srca vernikov. Nato se je ozrl na Cilko in ji dal znamenje, naj začne.

Dekletu so zadržtele note v rokah, v naslednjem trenutku pa je že zapela:

"Rajske strune zadonite,
od nebes odmevajte..."

Blaž je še božal tipke in narahlo spremljal srebrni glas Cilkinog soprana, ki je kar pronical v srca. Kašljanje po cerkvi je utihnilo, nastala je tišina; mnogi so si komaj upali dihati. Stari organist pa se je med igranjem smehljal in zadovoljno kimal.

Ko je Cilka prenehala, so se ljudje začeli sklanjati drug k drugemu in si šepetati na ušesa. Čudno se jim je zdelo, da ni zbor pel odpeva:

"Slava bodi na višavah,
slava Bogu naj doni..."

Horvat, Albin Drašček, Roman Uršič, Franc Bresnik, Stanko Šubić; \$8.— Ivana Hudoklin, Jelka Germek; \$6.— Marija Štemac, Tomaž Možina, Olga Todorovski, Rajka Mirt, Emil Lagondar, Vinko Lovrič, Adolf Kolednik, Jože Krušec, Drago Tomac, Anton Bavdek, Ivan Potrebuješ, Jože Lenarčič, Franc Pongračič, Ivan Paušič, Matilda Klement, Miha Hovar, Anton Kristan, Ignac Valenčič, Ivan Damiš, Alojz Kerec, Maria Penko, Franc Spreitzer, Franc Wagner, Julij Pretnar, Dragica Babich, Janez Znidaršič, Jože Božič, Jože Tomažič, Marija Laurenčič, Pavla Zemljak; \$5.— A. Kord, Mirko Cuderman; \$4.— Olga Horvat, Janez Vidovič, Rado Škofic, Walter Jelenič, Anton Žitnik, Ivan Horvat, Kristjan Tinta, Jože Svetec, Franc Saksida, Feliks Lužnik, Ivan Horvat, Frančiška Vekar, Marija Iskra, Franjo Briševac, Peter Bižal, Frank Frenetič, Franc Vodopivec, Julka Mrčun, Pavel Tonkli; \$3.50 Antonija Poklar, Marija Urbas; \$3.— Anica Smrdel, Amalija Mohar, Jože Lapuh, Ivanka Ban, Jože Glušič, Marta Ostrožnik, Albin Gec, Sara Kovačič, Štefan Kolenko; \$2.— Jožef Gorup, Karlo Berginc, Ana Čarman, Francka Anžin, Franc Erpič, Antonija Vučko, Frank Furlan, Dragica Konečnik, Mira Berenyi, Albin Podgornik, Emil Zajc, Jože Juraja, Alojz Gasperič, Alojz Golja, Peter Slana, N.N., Mario Maršič, Milena Birska, Marija Medved, Ivan Marinič, Štefan Mužaj, Adrijana Štepančič, Franc Strazar, Slavko Habjan, Mario Saksida, Pavel Letnar, N.N., Jože Slavec, Lucija Srnc, Ivan Denša, Drago Slavec, Zdravko Žele, N.N., Alojz Gombač, Adam Klančič, Ana Campaner, Ivan Mervar, Elvira Suša, Milan Jocić, Ana Grabner, Toni Svi-

**ROJAKI SYDNEYA,
WOLLONGONGA in okolice!**
Kam za pustno soboto,
19. februarja?

Vabljeni ste na
DOMAČO PUSTNO ZABAVO
na obširnem zemljišču
(stavbe stoje in se dežja ni bati),
ki ga imam namen razviti
v domače razvedrilno središče:
42 Kanahooka Road, DAPTO.
Popoldne in zvečer
bo poskrbljeno za jedajo
in pijačo,
enako za plesno glasbo
(zvečer igra sydneyjska
MAVRICA).

Vstopnina dva dolarja.
DOBRODOŠLI!
JAKOB BOŽIČ,
lastnik in prireditelj
Tel. (po 8 uri zvečer):
(042) 29 7867

gelj, Peter Dolenc, Franc Baša, Alojz Brodnik, Slavko Fabian, Emil Celin, Alojz Vučko, John deMajnik, Frank Frigula, Miro Colja, Ida Zarich, Ivan Ploy, Margaret Hatežič, Bert Pribac, Štefan Kovač, Mirko Godec, I. Pungerčar, \$1.70 Franc Kodrič; \$1.— Ciril Škofic, Mirko Cestnik, Elvira Čuk, Maria Pfister, Marta Kobe, Ivanka Spilar, Mario Svetina, Štefanija Šorec, Milena Brgoč, Sonja Trebše, N.N., Branka Iskra, AnnaMaria Colja, Matilda Oravec, Marta Stoklas, Albert Škerlj, Savo Tory, Franc Zadel, Peter Lenarčič, Ivanka Batagelj, Karlo Pless, F. I. Žabkar, Vincenc Šlibar, Pavla Nemarič, Franc Magdič, Ivan Gerbec, Ivanka Urbas, Janez Kucler, Ivan Stante, Lidija Čušin, Franc Petelin, Janez Plut, Marica Temišanovič, Marija Katič, Janez Mihelčič, Majda Skubla, Albin Kurinčič, Amalija Maljevac, Virgilij Lovrečič, Valentin Lenko, Albin Smrdelj, Anton Tomšič, Karl Štrancar, Franc Rozman, Stanislav Vadnjaj, Rosi Aloisio, Anton Jesenko, Franc Petek, Franc Penko, Julij Bajt, Alojz Pelko, Anton Kociper, Marjan Pahor, Franc Murko, Karlo Dolmark, Petrina Pavlič, Vlado Hartman, Mario Jenko, Jože Kastelic, Marija Radin,

"Dominus vobiscum!" je zapel župnik pred oltarjem in se za trenutek ozrl na kor. Z enim samim pogledom mu je bilo jasno, kaj se dogaja. Predobro je poznal starega Blaža, ubrano pevko Cilko, pa tudi pevce.

Ob organistu Blažu je stala samo Cilka...

Kje so ostali pevci? Ko so videli, da je organist povabil Cilko k orglam, so z nekaj pogledi organizirali stavko in bojkot. Nihče iz protesta ni hotel pristopiti in odpreti ust.

Toda Blaž se ni menil za ravnanje pevcev. Pograbil je šop not in jih ponudil dekletu. Tako sta pela tudi dalje sama: organist je orglal in spremljal solistko Cilko.

Blaževi prsti so drsli po tipkah, njegove oči pa so bile uprte nekam daleč proti glavnemu oltarju in še dalje. Njegov obraz je bil kakor zamaknjen v veliki sreči, ki jo je uživalo njegovo srce. Po vsaki odpeti pesmi se je Cilka ozrla v njegov obraz in videla, da so mu iz oči vrele solze ter mu tekale po razoranem licu.

Ljudje v cerkvi so prišli na svoj račun, samo pevci ne. Prenaglili so se. Saj bi morali vendar vedeti, da bo Cilka s svojim petjem osvojila srca vseh ter cerkev ne bo ravno pogrešala pevskega zborara. Toda pogledi Jamarjeve Francke so sikali okoli, da nihče ni upal vstati in stopiti k orglam. Vsi so dobro vedeli, da je vodil petje res organist Blaž, njih — pevce — pa je imela že dolgo na udi Jamarjeva Francka...

"POJMO V BOŽJO ČAST!..."

NAJVEČJA težava je s pevci in igralci. Tega se dobro zaveda vsak, kdor je moral voditi ene ali druge. In to resnico je bridko občutil tudi organist Blaž.

S pevcem je križ, dokler ne zna teorije in ni toliko izvežban, da bi obvladal svoj glas ter zapel res iz srca. Ko pa to doseže in zna lepo zapeti, je z njim še večji križ, ker postane lahko domišljav in prevzet. Gorje pevovodji, ki ne zna teh lastnosti svojih pevcev prav usmerjati! Pravi suženj svojega zbora lahko postane.

Stari Blaž je živel samo v petju. Že ko je bil še šolski upravitelj in učitelj, je ves svoj prosti čas porabil za orglanje in petje — zdaj v pokoju pa je bilo petje zanj res alfa in omega. Sam je bil navdušen pevec, a je znal tudi dobro učiti. Dve generaciji pevcev je že vzgojil v župniji.

Kolikor bolj pa se je staral, toliko bolj so pešale njegove moči. V petju sicer še ni prav nič popustil, toda pevcev in njihovih muh ni zmožl več držati v oblasti.

Blaž je vse življenje užival v petju in glasbi, napravil pa je vsak dan tudi dober namen, da hoče peti in igrati le Bogu v čast. Pravilno je sklepal takole: Bog nam je dal zmožnosti zato, da jih porabimo sebi v prid in Njemu v čast. Tudi posluš za petje, lep glas in nadarjenost za glasbo je podaril mnogim, da bi v tem imeli lastno zadovoljstvo, da bi druge razveseljevali in dajali slavo Njemu.

Stari organist je večkrat dejal pevcem, ki so gledali samo na to, da bi prav vsak in samo njihov glas prišel do veljave: "Pojmo v božjo čast, ne pa zato, da bi nas ljudje občudovali! Bog ne posluša petja, ampak gleda v naša srca, s kakšnim namenom pojemo. V božjo čast pojemo, da bomo povzdignili službo božjo. Ali ne veste, da kdor poje, dvakrat moli?..."

A vsi taki in enaki opomini niso dosti zalegli. Mnogo dobrih pevcev je že vzgojil, toda čim več je imel pri tem uspeha, tem večje težave so mu pozneje delali.

Kot farni organist je Blaž čutil odgovornost za cerkveno petje.

Zanj je bila to lepa, prelepa služba. Res je lepa za vsakega, ki ljubi Boga in cerkev, dvakrat lepa za pevca, ki hoče s svojim petjem častiti Boga. Toda za starega organista Blaža je postala služba težki križ, ki pa ga je pogumno in vztrajno nosil.

Z moškimi je za silo še šlo, žensk pa stari Blaž ni mogel več krotiti. Prvo mesto med njimi je zavzela Jamarjeva Francka. Imela je odličen glas, krasen posluš. Bila je tudi nadarjena dovolj, da se je priučila vsemu, kar je potrebno res odličnemu pevcu. Toda prekmalu se je zavedla, da lepo poje. Zelo ji je ugajalo, da se je po fari govorilo o njej in njenem lepem sopranu. Ta pohvala ji je več škodovala kot koristila: postala je domišljava in muhasta. Z leti je bilo še slabše: postala je tudi trmasta, kljubovalna in maščevalna. Ni imela sreče, da bi se omožila, zato je ostala na očetovem domu in s tem seveda tudi na koro domače farne cerkve.

Za Blaža je bila ta ženska prava živa pokora. Preslab je bil, da bi jo znal in mogel krotiti — zrastle mu je preko glave. Dobro je čutil, da petje sicer še vodi on, pevce pa ona. Vse je hotela odločiti sama: katere pesmi bodo peli in kdaj, katera bo pela solo, kdaj bodo pevske vaje in podobno. V začetku se je Blaž takim njenim zahtevam upiral. Toda znala se mu je pošteno maščevati. Ako ni bilo vse po njeni volji, je ostala v klopi in ni hotela peti. Če to ni zaleglo, je pa še druge odvrnila od petja ter jih hujskala proti organistu. Zadnji čas je imela na pevce že tak vpliv, da se ji nihče ni upal postaviti po robu. Vse je šlo tako, kot je ona hotela...

Poseben odnos je imela do mlajših in novih pevcev. Vsaka organizirana skupina se mora pomlajati z novimi in mladimi močmi, sicer začne propadati. Organist Blaž je to dobro vedel. Zato je vabil na kor nove in sveže moči, ki naj bi pomlajale zbor. Toda Jamarjeva Francka tega ni dopustila. Ni ji šlo v račun. Vedela je: če pusti na kor nove moči, bo sama kmalu za pokoj. Tega pa njena prevzetnost ne bi prenesla. Čim se je zlasti nova pevka pojavila pri pevski vaji ali na koro, je bil bojkot s strani starih pevcev v teku. Nihče starih pevcev ni novo pevske moči niti pogledal, niti ogovoril, kazali so ji hrbet in ji enostavno niso dali v roke not. Seveda takega ravnanja nihče ne bi dolgo prenašal — kmalu je pevka izostala.

Koliko je bilo dni, kô je stari Blaž sam sedel za orglami in pel vso mašo. Mnogokrat so mu ob takih prilikah med petjem tekale solze. Toda nikoli se ni pritoževal, nikomur potožil. Večkrat se je njegov pogled ustavil doli v cerkvi na razpelu. Ob pogledu na Križanega je tudi sam lažje prenašal svoj organistovski križ. Majhno je njegovo trpljenje v primeri s trpljenjem, ki ga je moral pretrpeti Zveličar, ki je visel na križu za nas vse. To ga je potolažilo. Z nobenim znakom, kaj šele z zlo besedo, ni hotel pokazati pevcem, kako zelo ga boli njihovo krivično ravnanje. Najbolj pa ga je bolelo prav to, da kot cerkveni pevci niso hoteli umeti tega, da bi peli v božjo čast. Domišljavo so se naslanjali nad svojim petjem in želi zanj pohvalo vse fare.

(Nadaljevanje)

Martin Pečak, Gvido Florenini, Amalije Jakovac, Avgust Urek, Božo Štiber, Ivan Štrucelj.

SLOVENSKI MISIJONARIJ, TOGO, AFRIKA:

\$100.— Julka Mrčun; \$55.— C., Unanderra; \$50.— Društvo sv. Eme, Kew; \$30.— Versko središče v Kew (namesto odgovorov na številne božične voščilne karte); \$27.— Jože Krušec (za lačne); \$20.— Matilda Klement, druž. Mirko Cuderman (namesto božičnih kartic prijateljem); \$10.— Ana Krušec, Anton Bavdek, družina Cendak, Roman Uršič, N.N., L. in B. Brodnik (za lačne, namesto božičnih kartic prijateljem), N.N.; \$5.— Ivan Kovačič (za lačne), Ivan Kovačič, Barbara Gornik, Ivan Horvat, Helena Pirc; \$3.— Jože Glušič, N.N., Albin Smrdelj.

Dobrotnikom Bog povrni!

Zvonikova lina kapelice
lovi sončne žarke

— kot samo božjo milost...

Kotiček naših malih

Dragi striček! Povedati moram, da smo tudi pri nas napravili lepe jaslice. Postavili smo jih pod božično drevo, ki smo ga zato dvignili visoko pod strop. Tudi drevo je bilo lepo okrašeno, toda vsak, ki je prišel k nam, je gledal samo jaslice. Ata je v hlevček napeljal tudi elektriko, jezerce na betlehemski poljani pa smo napravili iz zrcala, da je vsak pogledal "v vodo".

Mamica mi je prebrala, kaj si pisal v božični številki za nas. Tisto, da je lepo prejemati, pa še lepše dajati. Jaz sem povabil na ogled naših jaslic prijatelja Johna, ki živi na isti cesti in mu je nedavno umrla mama, oče pa se ne briga dosti zanj. Še nikdar jih ni videl in je bil zelo vesel. Od svojih darov pa sem mu odstopil z maminim dovoljenjem nogavice, ki bi jih zelo rad sam imel. Res je bilo lepo dati, ko je bil John daru tako zelo vesel. Jaz pa sem bil poplačan že drugi dan. Mama mi je kupila druge nogavice in rekla: "Ker si bil darežljiv, sem ti jih znova kupila." Tako nisem nič izgubil.

Pozdravlja te — **Simon Trebar**, 13 let, Manly, N.S.W.

MOJA MUCA. — Imam muco, ki je zelo smešna. Najraje se igra in lovi pajke in muhe. Ime smo ji dali kar Muci. Kadar je pokličem, takoj priteče. Drugače pa leži in dremlije. Kadar ne ubogam mi mama reče: Tako si lena kot Muci. Muci pa nočem biti, zato bom raje pridna. — **Helena Kurinčič**, 9 let, Niddrie, Vic.

MOJ LETOŠNJI BOŽIČ. — Tisto: Lepo je prejemati, a še lepše je dajati! je pa res. Z mamico sva prebrali, kar je Striček o tem napisal v božični številki. Sama veliko besed nisem razumela, saj nimam prilike za slovensko šolo. Ko mi je mama razložila, sem sklenila, da bom tudi jaz za praznike koga razveselila. Mama mi tudi pomaga pri tem pismu.

V naši ulici živi stara upokojenka. Po rodu je iz Poljske in mama jo kar razume, kadar govori. Mož ji je že umrl, otroci pa ne pridejo velikokrat na obisk. Živi sama v lesenem bungalvu. Nanjo sem se spomnila in ji za božič kupila v dar majhne jaslice, ki igrajo "Sveto noč". Z maminim dovoljenjem sem jo povabila k nam na božično kosilo. Imela je solzne oči, ko je sprejela moj dar in vabilo. Rekla je, da že dolgo ni dobila nobenega daru.

Meni pa je bilo tako lepo pri srcu. Zato je bil moj letošnji božič še posebno lep, ker sem mislila tudi na druge. — **Mary Hren**, 14 let, Perth, W.A.

TINKA, TONKA... STARO LETO SE OD VAS JE POSLOVILO, MNOGO LEPIH SANJ IN UPOV V HLADEN GROB VAM POLOŽILO.

TINKA, TONKA... NOVO LETO NAJ BO PLODNO KAKOR NJIVA, SANJE, NADE POKOPANE NAJ SEMENA BODO ŽIVA:

NAJ VZKALJJO, NAJ RODIJO KAKOR KLASJE ZRNA ZLATA, DA OB LETU — TINKA, TONKA — VAŠA ŽETEV BO BOGATA.

MIRKO KUNČIČ

DRAGI OTROCI

V tej številki sem opustil sliko naše "galerije zgledov" za vas. Saj najdete na drugi strani (stran 21) te številke sliko enega izmed vas — **JANČIJA KOŠAKA** iz Wollongonga, N.S.W. Zgodila se je nesreča: utonil je na šolskem izletu. Nenadoma je zapustil starše in sestro, pa tudi pisano družbo prijateljev svojih let... Gotovo je bilo vsem hudo, ki so ga poznali in ga imeli radi. Spadal je pač v skupnost, ki ga je izgubila in ga bo še dolgo pogrešala.

Ob tem bi vam rad nekaj povedal. **SKUPNOST** sem zapisal. NAŠA **SKUPNOST** se še lepše sliši. Ali razumete ti dve besedi? **Skupnost** pomeni nekaj, kar je skupaj, povezano na poseben način. Naša pa pomeni, da smo tudi mi del te povezanosti. Tako je naša in tako smo del nje, da nanjo kar pozabimo. Ali si morete misliti, kako bi potekalo vaše mlado življenje brez vaših domačih, brez prijateljev, brez srečanj z ostalimi slovenskimi otroki? Pusto bi bilo, kajne? Dolgčas bi se naselil v srce, če bi naenkrat vse to izgubilo.

Taka vaša skupnost je slovenska šola, kjer se mnogi od vas zbirajo ob nedeljah med šolskim letom: naj že bo pri cerkvi, ali po društvi. Koliko prijateljev ste tam spoznali! Skupaj pojdete, se pripravljate na nastope, učite se skupaj materin jezik in o stvareh, ki jih sicer v angleški šoli ne slišite. Še lepše je, ko nastopite na odru ter s tem razveselite svoje mamice in očke. In ko pridete s starši k slovenski maši: zopet se srečate in veselo pozdravite. Tudi v cerkvi ste del naše skupnosti, ki vas ima rada in na vas gradi veliko.

Če bi naenkrat vse to prenehalo — kakšen dolgčas! Le pomislite: Nič več slovenske cerkve, nič več obiska društev, nič več šole in nastopov... Čim večkrat boste na to mislili, tem raje boste imeli to našo skupnost, v kateri doraščate. Le hvaležni bodite Bogu zanj in ponosni, da ste njen del!

Striček

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

BRISBANE, Qld. — Res me zanima: Ali morda v teh vrsticah pišem o NAJSTAREJŠEM SLOVENCU V AVSTRALIJI? Če kdo ve za rojaka ali rojakinjo, ki nosi že devet križev, naj napiše v MISLI, kot bom zdajle jaz! O takih koreninah med nami je res vredno pisati. — Dne 6. januarja letos obhaja v Brisbanu v krogu svoje družine svojo 90-letnico spoštovani rojak JOŽE PLUT. Rojen je bil v Vraniščih, torej je po rodu Belokranjec. V Avstralijo je dospel s svojo družino na sam božični dan leta 1926. Žena Kristina r. Mihelčič, ki so jo brisbanški Slovenci klicali kar za "mamo", je preminula pred dvema letoma. Plutova družina je bila vsa leta in je še spoštovana od vseh rojakov, saj je kljub dolгим letom v tujini ostala zavedna slovenska in katoliška družina. Slovenski duhovnik je v Plutovi gostoljubni hiši našel vedno topel sprejem, pa tudi ostali rojaki so tam vedno okušali pristno prijaznost in vsestransko pomoč. Kadar je v Brisbanu slovenska služba božja, takrat poskrbi Plutova družina, da sta med mašo v cerkvi prapora Marije Pomagaj in svetih bratov Cirila in Metoda, ki ju Plutovi s ponosom hranijo v svoji hiši.

Naš devetdesetletnik Jože je bil pred nekaj meseci v bolnišnici, zdaj pa se mu zdravje zopet vrača. K visokemu življenjskemu jubileju mu vsi avstralski Slovenci iskreno čestitamo. Želimo mu še dosti srečnih let v krogu svojih otrok, vnukov in pravnukov.

Morda bodo prihodnje MISLI prinesle njegovo jubilejno sliko, za zdaj je še nimam. — Poročevalec.

Sliko bom prav rad objavil, če jo bom le dobil. Pa naj bo za danes druga na vrsti, ki je dospela s pismom jubilarne hčerke Marije. Gotovo bo Plutovo oče tudi te vesel. — Urednik.

KINGSTON, Qld. — Kot otrok sem prišla pred štiridesetimi leti s svojimi starši, (Jožef in zdaj že pokojna "mama" kot so jo klicali tukajšnji Slovenci, Kristina PLUT) v Avstralijo. Slovenščino v razgovoru dobro obvladam, pisanje pa mi dela težave. Vseeno bom poskusila.

Pošiljam Vam fotografijo naše nasmejane Kristine in njenega izbranega življenjskega druga Glenna na njun najlepši dan: v septembru sta stopila pred oltar cerkve sv. Patrika v Valley, Brisbane, ter si med poročno sveto mašo obljubila zakonsko zvestobo. Kristina je bila pri isti cerkvi zadnjih pet let, prav do poročnega dne, predsednica Marijine družbe.

Kristina je starejša hčerka Draga Andreis in morda, Glenn BUNNEY pa je najmlajši sin Teda in Vere Bunney, Banyo, Brisbane. Nevesta je torej vnukinja Jožefa Pluta in pokojne "mame". Z Glennom

živita na svojem novem domu na Timber Top Estate, Woodridge, Brisbane. Bog jima daj srečo in svoj obilni blagoslov! — Marija Andreis.

Tudi MISLI čestitajo njima in Vam, mlademu paru pa še posebej želijo božjega varstva na novi življenjski poti! Gotovo je tudi stari ata ponosen na svojo vnukinjo. Vam pa hvala za sporočilo in sliko! — Ur.

SPRINGVALE, Vic. — V zadnjih dveh mesecih preteklega leta je bilo pri našem slovenskem društvu "PLANICA" zelo živahno. Bilo je razumeti, da odborniki skoraj niso vedeli, kje se jih glava drži.

No, pa saj ni čudno! Prva velika prireditev je bila dvodnevno balinanje SBZV (Slovenske balinarske zveze Viktorije). Tudi nogometna tekma med mladino slovenskih društev se je — neuspešno — odigrala. Planičarji-kolesarji so se veselo in prijateljsko pomerili ter ponosno odnesli zaslužene nagrade.

Igre na vseh področjih so bile tako zanimive, da se je marsikateri lahko brez vstopnine zabaval.

Najbolj zaposlene so bile tiste, ki so bile tudi naj-

SLOVENKE! — Novo leto je prišlo in z njim tudi nove želje po lepšem življenju. Sem samski, srednji let, brez kakršnih koli obveznosti in z lastnim domom. Če si prosta, lahko tudi vdova z enim otrokom, ne nad 38 let starosti — ne samuj več in ne zamudi priložnosti! Oglasi se s priloženo sliko, ki bo po želji vrnjena.

Ponudbe poslijite — samo z resnim namenom — na upravo lista pod šifro: Več sreče v novem letu!

bolj vesele — ženska sekcija. Lahko so bile, ker so bili vsi zadovoljni z njihovo postrežbo.

Prišel je december in z njim zopet delo, veselje in skrbi (vsaj za nekatere). Prvo nedeljo so se zabavali pri nas neznani obrazi: slišali smo, da je podjetje McEWANS najelo zemljišče za svojo božično zabavo. Vsa čast jim! Bili so vredni posnemanja v čistoči in obnašanju.

Takoj naslednjo nedeljo je Planico obiskal sveti Miklavž, ki je vse pridne otroke obdaril. Vsi, ki so se zavedali, da darila niso zaslužili, so zvesto obljubili Miklavžu, da se bodo poboljšali. Škoda, da še odrasli niso nič obljubili; zlasti nekateri, da bi si vsaj kozarček piva zaslužili.

Mladina pa si je na dan svetega Miklavža zadala nalogo, da hoče Planico ohraniti slovensko: trudili so se, da so ves dan govorili samo svoj materin jezik.

Po odhodu Miklavža je bilo treba zopet na nogometno igrišče, saj bi tako navijanje in ploskanje še gluhca pritegnilo k pozoru. Matere so seveda navijale za sinove, žene pa za može — očetje in sinovi so se namreč na Planici pomerili v spretnosti nogometa. Seveda so nagrado odnesli sinovi: po številu jih je bilo več, če jim dodamo še matere...

Za Štefanovanje je bilo zopet zelo živahno. Po izkušnjah preteklih let ne bi bilo prevelikih skrbi. Vendar so se ljudje navadili, da dobijo postrežbo. Tako so se morale kuharice tudi ta dan hitro obračati. To pa po večletnem opazovanju pri naših gospodinjah ni problem: ko si katerakoli mati obleče predpasnik kuharice, je vredno seči po krožniku.

Bilo pa je tudi zanimivo, kajti ta dan je bilo po zemljišču snemanje na filmski trak. Veseli obrazi so vedeli povedati, da bodo film gledali naši rojaki po Nemčiji. Med nami je bil namreč s svojo kamero in talentom na kratkem obisku g. Ciril Turk, pastir slovenskih ovčic po Nemčiji.

Iste dne si je mladina Planice osvojila šolski prostor za polnih 24 ur. Priredili so nareč maraton namiznega tenisa. Z denarjem, katerega so pri tem zbrali, si bodo nabavili športne potrebščine. Zelo dobra zamisel in dobri načrti!

V nedeljo po Novem letu je bilo na Planici zopet živahno. Pokal, katerega je SBZV odnesla iz Sydneya na dan Cankarjeve proslave, se je zelo in velikrat

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

**BLACKTOWN
PENRITH**

6 Campbell St., Tel. 622-7336
498 High St., Tel. (047) 31-3588 A.H. 32-4806

PODRUŽNICA:

SYDNEY 269 Elizabeth St., Tel. Tel. 26-5940

nagnil: vsak obiskavalec je hotel pokusiti, kaj naši balinarji zmorejo.

V takojmenovani "gostilni" imajo Planičarji lepo in vedno polno oglasno desko, s katere lahko razbereš vse bodoče načrte in delo društva. Tam je moje oko privabilo lepo barvano vabilo na Australia Day International Festival, ki bo 29., 30. in 31. januarja v Dandenongu. Na njem sodeluje tudi Planica. Kakor se obeta, tam ne bo manjkalo domače hrane, pristne slovenske kapljice in tudi ne naše glasbe ter folklornih plesov. Vredno bo pogledati, saj ni škoda časa, kjer se Slovenec obrača! — Opazovalec.

BRISBANE, Qld. — Uspehov polno novo leto želimo MISLIM in vsem bralcem tudi brisbanski Slovenci. Bolj tihi smo, pa s tem še ni rečeno, da smo zaspali.

Za nami je naše lepo uspelo Miklavževanje in z njim v zvezi obisk g. senatorja Lajovica s soprogo, ki smo ga za to priliko povabili med nas. Zelo veliko rojakov je bilo navzočih na prireditvi z željo, da pozdravijo in spoznajo našega rojaka iz Canberre. Podobni-kova Olga ga je pozdravila po domače in mu izročila v

Sem po rodu Ukrajinec z lastnim domom in dobrim družbenim položajem, neporočen in brez obveznosti; imam 57 let (pravijo, da izgledam mlajši, ne kadim in ne pijem, sem po značaju iskren in dober srčen. Želel bi spoznati Slovenko iskrenega in dobrega značaja starosti od 37 do 48 let, ki se zanima za prijetno domače življenje, iskreno prijateljstvo in morda poroko. Pišite in pošljite svojo sliko, ki bo vrnjena, (tajnost je zagotovljena) na naslov:

Mr. A. Kord, 45 Parkland Rd., Carlingford, 2118, NSW.

spomin knjigo Queenslanda, njegovi soprogi pa šopek. Senator Lajovic je s svojim prijaznim obiskom pustil med nami lepe vtise, ne glede na to, katero stranko kdo voli pri volitvah. Naš rojak je in ponosni smo lahko nanj, da se je kot emigrant povzpел na tako visoko in odgovorno mesto. Upam, da je bil tudi on vesel naše družbe ter bosta s soprogo še prišla med nas.

Lepe pozdrave vsem! — **Mirko Cuderman.**

REŠITEV NOVOLETNE DOPOLNJEVANKE:

Besede pomenijo: 1. usuznjen; 2. orjem; 3. perla; 4. očnik; 5. snedež; 6. mokro; 7. sirup; 8. snaži; 9. ovni; 10. revni; 11. Oskar; 12. mevža; 13. almanah; 14. borba; 15. onikati; 16. pokal; 17. iver; 18. polje; 19. Albert; 20. letva; 21. Etna; 22. kot.

Druga in četrta vrsta črk povesta od zgoraj navzdol tole novoletno voščilo: **SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI DRUŽINA ŽABKARJEVA!**

Rešitev so poslali: Jože Grilj, Dorica in Ivan Slavec, Lidija Čušin, Tania Prešeren, Vinko Jager, Marija Oražem, družina Drašek, Suzana Juraja, Emil Gaber in Ivan Ploy.

Izžrebana je bila **Tania Prešeren.**

Gospa sreča na cesti svojega zdravnika. V upanju, da bo dobila brezplačen nasvet, ga vpraša:

"Kaj pa vi storite, kadar ste prehlajeni, gospod doktor?"

Doktor pa: "Kašljam".

PHOTO Mickey's Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

in

242 HIGH STREET, KEW, VICTORIA

Tel. 862 1039

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo

v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,

189 Boundary Road, 329 6144

MALVERN,

1382 High Street, 50 4720

SPRINGVALE-DANDENONG,

505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860

MENTONE,

3 Station Street, 93 2460

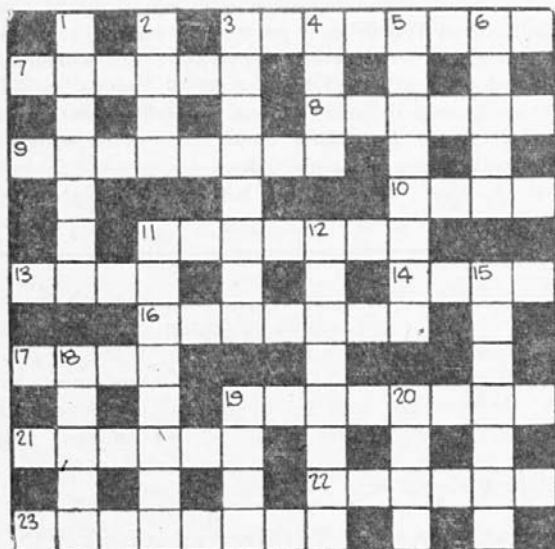
FRANKSTON,

232 Cranbourne Road, 781 2115

NA UŠLUGO V ČASU ŽALOVANJA

KRIŽANKA

(Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 3. veliko premoženje; 7. skupnost ljudi; 8. cigara; 9. nadutost; 10. del glave (v angleščini); 11. ladijski zaliv; 13. slovenska reka; 14. utežna mera; 16. raven svet; 17. zelo hiti, teče; 19. prebivalec kraja Senovo; 21. mišljenje; 22. spoštovan; 23. cena za poštno uslugo.

Navpično: 1. revščina; 2. priimek avstralskega pevc Bobbyja; 3. plemiški naslov; 4. obiskovalec, začasni prebivalec; 5. dekle rodu pod Triglavom; 6. cerkvena namestniška služba; 11. iz papirja izdelan; 12. delavsko mesto za mnoge; 15. kraj na Notranjskem; 18. en mu iz znane skupine Beatlesov je tako ime; 19. ne stoji; 20. opojna pijača.

Rešitev pošljite najkasneje do 4. februarja na uredništvo, ko bo žrebanje nagradjenca.

"Moj mož je stalno na potovanju. Doma je komaj kakšen mesec v letu".

"Pa ti ni dolgčas?"

"Ne preveč — tisti mesec že nekako mine".

Potrebuje TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

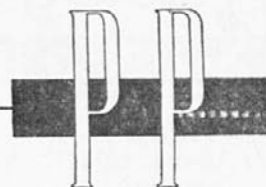
Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- "Veš, da je v Sloveniji že čez 200.000 upokojencev?"
"Vem, samo ne vem, kdo potem sploh še dela?"
"Upokojenci".
- Lastna hvala se po foteljnih valja.
- Pot do pravične delitve je polna trnja in direktorjev.
- Član komisije za ugotavljanje nepošteno obogatitve drugemu članu pri ribolovu: "In zapomni si: male lo- vimo, velike mečemo nazaj v vodo!"
- Z delom gradimo tovarne, z besedami pa prihod- nost teh tovarn.
- Previdni ljudje mislijo s tujimi možgani.
- Šef šefu pri kozarcu močnega v bifeju: "Nič čud- nega, če produktivnost pada. Danes sem že petič v bifeju in vedno najdem koga od kolegov iz službe".
- Velika živina ima ponavadi tudi velik hlev.
- Ob sedanjih cestah avtomobilov je nov prometni režim v Ljubljani nepotreben, saj bomo tako kmalu vsi pešci.
- Tudi gospodje so si začeli biti tovariši — med sabo.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebuje morda priznanega TOLMAČA za
sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo JANJO SLUGA!

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur
in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5 % na
vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

**HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM**

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

MELBOURNSKI SLOVENCII

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Ste poravnali naročnino za MISLI???

Poizkusite vinsko podjetje rojaka **FELIXA KRAMBERGERJA** — ne bo Vas razočaralo!

THE MAR-LIX Co.

ima na zalogi odlična vina vseh vrst.

Lepo je postreči gostu v slovenski hiši

z vinom imena **HALOŠKI BISER**

ali **ZLATA KAPLJICA**, pa tudi domači **CVIČEK** imamo.

520 ANZAC HIGHWAY

Reg. Office: **87 PENZANCE ST.**

GLENELG, 5045, S.A. — Tel.: (08) 295 1184

Naša zastopstva:

SYDNEY:

V. SAMSA, 73 RAILWAY PARADE, CONDELL PARK, 2200, N.S.W. —
Telefon: 70 5121

J. JURIN, 166 FRANKLIN STREET, MATRAVILLE, 2036, N.S.W. — Telefon: 661 6406

A. SMOLEY, 41 CAROLINE ST., GUILDFORD, 2161, N.S.W. — Tel. 632 2512 in 632 8837

E. ŽIŽEK, 72 IBERIA STREET, PADSTOW, 2211, N.S.W. — Telefon 771 4162

CANBERRA:

S. SAVIDIS, GRIFFITH SHOP-N-SAVE, 8 BARKER STREET, GRIFFITH, 2603, A.C.T.
— Telefon: 95 8108

WOLLONGONG:

Z. GROZNIK, 45 BARELLAN AVE., DAPTO, 2530, N.S.W. — Telefon: 61 4075

MELBOURNE:

M. PROSENIK, GRAND HOTEL, 335 BURNLEY STREET, RICHMOND, 3121, VIC.
— Telefon: 42 7515

I. PETRIČ, 15 CHEVIOT ROAD, NOBLE PARK, 3174, VIC. — Telefon: 798 4676

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejammo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755